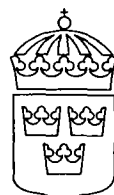

Regeringens proposition

1992/93:72

om en lag om teleterminalutrustning, m.m.

Prop.
1992/93:72

Regeringen föreslår riksdagen att anta de förslag som har tagits upp i bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 29 oktober 1992.

På regeringens vägnar

Carl Bildt

Mats Odell

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås en lag om teleterminalutrustning i syfte att enligt vårt åtagande i EES-avtalet i Sverige införliva de regler som följer av EG:s s.k. terminaldirektiv (91/263/EEG).

I propositionen föreslås också en smärre ändring i sjölagen (1891:35 s. 1) som sammanhänger med Telestyrelsens bildande och innebär bl.a. att viss myndighetsuppgift hos Televerket förs över till denna myndighet.

Lagen om teleterminalutrustning föreslås träda i kraft den dag regeringen bestämmer. Lagen om ändring i sjölagen föreslås träda i kraft den 1 januari 1993.

1 Förslag till Lag om teleterminalutrustning

Härigenom föreskrivs följande.

Tillämpningsområde

1 § Denna lag gäller teleterminalutrustning som går att ansluta till telenät som står till förfogande för användning av allmänheten (allmänt tillgängligt telenät).

Krav på teleterminalutrustning

2 § Till ett allmänt tillgängligt telenät får endast sådan teleterminalutrustning anslutas som uppfyller de krav beträffande teknisk utformning, tillverkning, märkning, kontroll, nätanslutning och användning i övrigt som föreskrivs av regeringen eller av den myndighet som regeringen bestämmer.

3 § Teleterminalutrustning som är avsedd att anslutas till ett allmänt tillgängligt telenät får släppas ut på marknaden endast om den uppfyller de krav som fastställts med stöd av 2 §.

4 § Teleterminalutrustning som går att ansluta till ett allmänt tillgängligt telenät, men som inte är avsedd för detta, får släppas ut på marknaden endast om den uppfyller de krav på märkning eller annan produktinformation som föreskrivs av regeringen eller av den myndighet som regeringen bestämmer.

Tillsyn

5 § Den myndighet som regeringen bestämmer utövar tillsyn över efterlevnaden av denna lag och av föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

Tillsynsmyndigheten har rätt att för tillsynen

1. på begäran få de upplysningar och handlingar som behövs,
2. få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen, dock inte bostäder, och

3. hos den som tillverkar, importerar, saluför eller hyr ut teleterminalutrustning få tillgång till sådan utrustning för kontroll.

6 § Myndigheten får för genomförande av den tillsyn som avses i 5 § andra stycket meddela de förelägganden som behövs. Ett sådant föreläggande får förenas med vite.

7 § Myndigheten har rätt att få verkställighet hos kronofogdemyndigheten av beslut som avser åtgärder för tillsynen enligt 5 § andra stycket.

8 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får föreskriva om skyldighet att betala avgift för tillsynsmyndighetens verksamhet enligt denna lag.

9 § Den som med uppsåt eller av oaktsamhet till ett allmänt tillgängligt tele-
nät ansluter teleterminalutrustning som inte uppfyller de krav som avses i 2 §
döms till böter.

10 § Den som med uppsåt eller av oaktsamhet släpper ut teleterminalutrust-
ning på marknaden i strid med föreskrifterna i 3 eller 4 § döms till böter eller
fängelse i högst sex månader.

11 § Teleterminalutrustning som har varit föremål för brott enligt 9 eller 10 §
skall förklaras förverkad, om det är påkallat för att förebygga brott eller om
det i övrigt finns skäl för förverkande och förverkande inte är uppenbart
oskäligt. I stället för utrustningen får dess värde förklaras förverkat.

Överklagande

12 § Tillsynsmyndighetens beslut om förelägganden enligt 6 § får överklagas
hos länsrätten.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

2 Förslag till Lag om ändring i sjölagen (1891:35 s. 1)

Prop. 1992/93:72

Härigenom föreskrivs att 332 § sjölagen (1891:35 s. 1) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

332 §¹

Har någon gjort sig skyldig till gärning som avses i 323, 324, 325, 325 a, 326, 327, 328 eller 329 § och därigenom visat sig olämplig att utöva sådan befattning på fartyg, för vilken särskilda behörighetsvillkor gäller, skall domstolen besluta att han för viss tid eller för alltid skall fräntas rätten att utöva befattningen. Beslutet får även avse andra befattningar än den i vilken gärningen begåtts.

Meddelas ett sådant beslut, skall domstolen samma dag underrätta sjöfartsverket. I fråga om *radiotelegrafist* skall även *televerket* underrättas.

Meddelas ett sådant beslut, skall domstolen samma dag underrätta Sjöfartsverket. I fråga om *radiooperatör* skall även *Telestyrelsen* underrättas.

Vidtas åtgärd för att väcka åtal, får Sjöfartsverket i uppenbara fall meddela beslut enligt första stycket för tiden intill dess lagakraftätagande dom föreligger eller domstolen, sedan åtal väckts, förordnar annorlunda. Finns det inte längre fog för beslutet, skall detta omedelbart hävas. Rätten att överklaga Sjöfartsverkets beslut till regeringen är inte inskränkt till viss tid.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1993.

¹Senaste lydelse 1991:668

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 29 oktober 1992.

Närvarande: statsministern Bildt, ordförande, och statsråden B. Westerberg, Friggebo, Johansson, Laurén, Hörnlund, Olsson, Svensson, af Ugglas, Dinkelspiel, Thurdin, Hellsvik, Wibble, Björck, Könberg, Odell, Lundgren, Unckel, P. Westerberg

Föredragande: statsrådet Odell

Proposition om en lag om teleterminalutrustning, m.m.

1 Inledning

Den 2 maj 1991 beslutade den dåvarande regeringen om direktiv (dir. 1991:34) till en särskild utredare. Utredningen, som antog namnet Telelagsutredningen, fick i uppdrag att utarbeta förslag till den lagstiftning och den ändrade reglering i övrigt som behövs på telekommunikationsområdet. Vidare skulle utredningen lämna förslag till den författningsreglering som behövs för att föra över Televerkets återstående myndighetsutövning till någon annan myndighet.

Utredningen lämnade sitt betänkande (SOU 1992:70) Telelag i början av juli 1992. Utredningen föreslog en samlad reglering inom telecområdet i en särskild telelag samt vissa andra lagändringar. Utredningen lämnade i sitt betänkande också förslag till införlivande av terminaldirektivet med svensk rätt. Utredningen uttalade att innehållet i terminaldirektivets bestämmelser är sådant att införlivandet till största delen kan ske genom föreskrifter i regeringsförfattning och myndighetsföreskrifter men att de grundläggande föreskrifterna bör tas in i förslaget till telelag. Utredningen föreslog också att lagen skall innehålla behövliga normgivningsbemyndiganden för regeringen med möjlighet att överföra dessa till den myndighet regeringen bestämmer. Till protokollet i detta ärende bör, som *bilaga 1*, fogas utredningens sammanfattning av betänkandet. Vidare bör utredningens lagförslag i nu aktuella delar fogas till protokollet i detta ärende som *bilaga 2*.

Betänkandet har remissbehandlats. Till protokollet i detta ärende bör som *bilaga 3* fogas en förteckning över de remissinstanser som avgett yttranden. Remissyttrandena finns tillgängliga i lagstiftningsärendet (dnr K92/2289/RS).

Telelagsutredningens förslag övervägs nu i Kommunikationsdepartementet. Utredningens förslag och vissa synpunkter som framförts under remissbehandlingen är av sådan art att de kräver noggranna överväganden. Vid angivna förhållanden kan Telelagsutredningens förslag inte behandlas inom sådan tid att en samlad lagstiftning på grundval av detta kan träda i kraft den 1 januari 1993. I detta ärende föreslås därför huvudsakligen endast den

lagstiftning som är påkallad med anledning av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet).

Prop. 1992/93:72

Enligt EES-avtalet åtar sig Sverige att införliva de av EG:s rättsakter som med särskilda anpassningar gjorts till en del av avtalet, bl.a. EG-rådets direktiv (91/263/EEG) av den 29 april 1991 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om teleterminalutrustning och ömsesidigt erkännande av utrustningens överensstämmelse (terminaldirektivet). Terminaldirektivet syftar till en fullständig liberalisering av terminalutrustningsmarknaden. Medlemsländernas grundläggande skyldigheter enligt direktivet är i korthet att å ena sidan försäkra sig om att det på marknaden släpps ut och används endast sådan utrustning som uppfyller de i direktivet särskilt angivna allmänna kraven och å andra sidan inte hindra att sådan utrustning som uppfyller kraven släpps ut på marknaden och används inom medlemslandets område. En terminal som godkänts för att släppas ut på marknaden och för anslutning i ett land skall således automatiskt vara godkänd i motsvarande avseenden även i övriga länder. EG:s medlemsländer skall enligt direktivet senast den 6 november 1992 ha vidtagit nödvändiga åtgärder för att uppfylla sina förpliktelser enligt direktivet. Svenska bestämmelser på området skall vara i kraft från den tidpunkt som EES-avtalet börjar gälla. Till protokollet i detta ärende bör, som *bilaga 4*, fogas den slutgranskade svenska översättningen av terminaldirektivet.

2 Bakgrund – teleterminalutrustning

2.1 Nuvarande ordning

I 2 § teleförordningen (1985:765) föreskrivs att sådana utrustningar för telemeddelanden, som ansluts till det allmänna telenätet eller till ett mobiltelenät som är anslutet till detta, inte får skada det allmänna telenätet eller hindra eller störa dess drift och brukande. Det tillkommer enligt denna bestämmelse Telestyrelsen (före den 1 juli 1992 Statens telenämnd) att meddela närmare föreskrifter om den tekniska utformningen av sådan utrustning. Telestyrelsen beslutar också efter ansökan om registrering av utrustning som uppfyller de angivna kraven. Styrelsens beslut om föreskrifter samt om registrering och återkallande av registrering får inte överklagas. Efter särskilda bemyndiganden tar Telestyrelsen ut ersättning för sin föreskrivande verksamhet och för registrering av utrustning.

Enligt 2 a § teleförordningen får till det allmänna telenätet eller till ett sådant mobiltelenät som avses i 2 § anslutas endast sådan utrustning som är registrerad hos Telestyrelsen. Televerket har dessutom rätt att genom beslut i särskilda fall medge anslutning till det allmänna telenätet av utrustning som inte är registrerad om det finns särskilda skäl till det.

Telestyrelsen och tidigare Statens telenämnd har med stöd av det nämnda bemyndigandet utfärdat föreskrifter om den tekniska utformningen beträffande ett flertal skilda slag av terminalutrustningar, såsom telefonapparater, samtalsmätare, modem och abonnentväxlar. Föreskrifterna hänvisar till tekniska standarder på så sätt att utrustning enligt viss standard uppfyller Tele-

styrelsens krav. Vanligtvis hänvisas till Svensk Standard, men även Televerkets standarder och andra tekniska specifikationer används övergångsvis.

Prop. 1992/93:72

2.2 EES-avtalet

Terminaldirektivet

I syfte att helt liberalisera marknaden för teleterminalutrustningar och främja konkurrensen inom gemenskapen på detta område infördes inom EG nya bestämmelser om sådana utrustningar genom rådets direktiv av den 29 april 1991 *om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om teleterminalutrustning och om erkännande av utrustningens överensstämmelse (91/263/EEG)* (terminaldirektivet). Det omfattas av EES-avtalet (Bilaga II, avsnitt XVIII, p 4).

Terminaldirektivet är utformat i linje med den s.k. nya metoden för harmonisering av medlemsstaternas lagstiftningar om varor, som finns presenterad i Vitboken från 1985 med EG:s program för förverkligande av den inre marknaden. Enligt metoden skall i produktorienterade direktiv endast fastställas de krav som produkterna skall uppfylla med hänsyn till skydd för liv, hälsa, miljö m.m., medan det överläts åt de europeiska standardiseringsorganen att utarbeta harmoniserade frivilliga standarder med tekniska specifikationer för produkterna. En produkt som tillverkats i enlighet med dessa standarder skall förutsättas uppfylla de väsentliga kraven i direktivet. Tillverkarens egenkontroll i kombination med en försäkran från tillverkaren om att aktuella standarder har följts skall normalt vara tillräcklig kontrollåtgärd. Om en tillverkare i stället väljer icke-standardiserade tekniska lösningar skall ett oberoende tredjepartsorgan bedöma om produkten uppfyller de väsentliga kraven. Det skall räcka med att kontrollera produkten i ett land för att få tillträde till hela den inre marknaden.

Huvuddragen i terminaldirektivet är följande.

Direktivet gäller sådan teleterminalutrustning som är avsedd att anslutas till ett allmänt tillgängligt telenät. Utrustning som kan anslutas till ett allmänt tillgängligt telenät, men som inte är avsedd att användas på detta sätt, faller i princip utanför regleringen. I direktivet finns vissa bestämmelser om märkning, förklaring av leverantören om avsedd användning m.m. beträffande sådan utrustning.

Med begreppet "allmänt tillgängligt telenät" avses den allmänt tillgängliga infrastrukturen för telekommunikation, som medger överföring av signaler mellan definierade anslutningspunkter. Överföringen kan ske via tråd, mikro våg, optiska medier eller andra elektromagnetiska medier (artikel 1.2).

Med "terminalutrustning" avses utrustning som är avsedd att anslutas till ett allmänt tillgängligt telenät. Härmed avses att den antingen är avsedd att anslutas direkt till ett sådant näts anslutningspunkt eller att den kan samverka med ett sådant nät genom direkt eller indirekt anslutning till ett sådant näts anslutningspunkt för att sända, bearbeta eller ta emot information. Anslutningen kan ske med tråd, radio, optiska eller andra elektromagnetiska system (artikel 1.3).

I direktivets artikel 4 anges att terminalutrustning skall uppfylla vissa all-

männa väsentliga krav, bl.a. med avseende på användarsäkerhet, elektromagnetisk kompatibilitet, skador på allmänt tillgängliga telenät, effektivt utnyttjande av radiofrekvensspektrumet och viss samverkan mellan terminalutrustningar samt mellan sådan utrustning och allmänt tillgänglig nätutrustning.

I överensstämmelse med EG-rådets resolution av den 7 maj 1985 om en ny metod vad gäller teknisk harmonisering och standarder (85/C 136/01) förutsätts, att en närmare bestämning av kraven skall ske genom att harmoniserade standarder utarbetas. Enligt terminaldirektivets ingress är en harmoniserad standard en teknisk specifikation (en europeisk standard eller ett harmoniseringsdokument) antagen av den Europeiska standardiseringskommittén CEN (Comité Européen de Normalisation), den Europeiska elektrotekniska standardiseringskommittén CENELEC (Comité Européen de Normalisation Électrotechnique) eller av det Europeiska institutet för telestandarder ETSI (European Telecommunication Standards Institute) på grundval av en begäran från kommissionen.

Sedan standardiseringsorganen utarbetat harmoniserade standarder ankommer det på kommissionen att, i den utsträckning det anses nödvändigt, omvandla dem till bindande gemensamma tekniska föreskrifter, s.k. CTR:s (Common Technical Regulations), som skall publiceras i Europeiska gemenskapernas officiella tidning (EGT).

Enligt artikel 3 i direktivet skall medlemsstaterna vidta åtgärder för att säkerställa att teleterminalutrustning kan släppas ut på marknaden och tas i bruk endast om den uppfyller direktivets krav, när den är korrekt installerad och underhållen samt används i avsett syfte. Om det visar sig att en teleterminalutrustning, trots att den är märkt enligt bestämmelserna i direktivet, inte uppfyller direktivets krav skall medlemsstaterna se till att utrustningen dras tillbaka från marknaden eller förhindra eller begränsa möjligheterna till att den släpps ut på marknaden (artikel 8).

Som ett led i strävandena att åstadkomma fri rörlighet inom gemenskapen för sådan utrustning som uppfyller direktivets krav förbjuds medlemsstaterna att hindra att utrustningen släpps ut på marknaden och används inom medlemsstatens område (artikel 5). Detta innebär således att teleterminalutrustning, som uppfyller EG:s väsentliga krav enligt terminaldirektivet, efter vederbörlig provning, kontroll och märkning i ett land, kan släppas ut på marknaden och användas i alla andra gemenskapsländer.

Terminaldirektivet bygger på att det skall finnas särskilda s.k. anmälda organ, som skall utfärda intyg samt genomföra produktkontroller och därtill hörande uppgifter för att säkra att teleterminalutrustningar uppfyller kraven i direktivet såsom dessa har kommit till uttryck i harmoniserade standarder och CTR:s. Organen skall utses av medlemsstaterna. De kan vara såväl myndigheter som privata företag. Direktivet innehåller bestämmelser om dessa organs kompetens och oberoende ställning. Bestämmelserna skall vara styrande vid provningen av om en myndighet eller ett företag skall kunna komma i fråga för att utses till att vara anmält organ.

Någon skyldighet för varje medlemsland att anmäla organ torde inte följa av bestämmelserna. Det kan mycket väl tänkas att vissa länder anmäler flera organ, medan andra inte anmäler något. Det förutsätts att de anmälda orga-

nen skall kunna verka inom hela gemenskapen i inbördes konkurrens under kontroll från medlemsstaternas sida. I direktivet finns regler för hur det skall förfaras i det fall att någon medlemsstat anser att ett anmält organ inte uppfyller kraven för att verka som sådant. Det kan i så fall komma i fråga att den stat som anmält organet upphäver sin anmälan.

Terminaldirektivet innehåller också bestämmelser om ett gemensamt märkningssystem för teleterminalutrustning som överensstämmer med direktivets krav.

Bestämmelser om provning och kontroll

EES-avtalet innebär att Sverige måste anpassa sina författningar och strukturer i fråga om provning och kontroll till den ordning som tillämpas inom EG. Detta gäller en rad områden, varav teleterminalområdet är ett.

Enligt den i EES-propositionen föreslagna lagen om teknisk kontroll (prop. 1991/92:170, bil. 11.4, s. 77) skall regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer utse de organ som skall anmälas för uppgifter i samband med bedömning av överensstämmelse enligt bestämmelser som gäller inom EES. Som huvudregel skall gälla att de organ som önskar bli anmälda för medverkan i kontrollförfaranden under EG-direktiv skall kunna uppvisa att de uppfyller kraven i tillämplig standard i EN 45 000-serien. Därjämte skall de uppfylla de särskilda krav som följer av resp. direktiv. Innan organet anmäls skall Styrelsen för teknisk ackreditering (SWEDAC) i samråd med berörda myndigheter ha bedömt om organet uppfyller ställda krav. Både enskilda och offentliga organ skall kunna medverka inom systemet och konkurrera om uppdragen.

Bestämmelser om EG-märket

Gemensamt för EG:s direktiv enligt den nya metoden för harmonisering av medlemsländernas lagstiftning om produkter är att produkterna för att få släppas ut på marknaden skall vara märkta med det s.k. EG-märket. Det kravet gäller också terminaldirektivet (artiklarna 11 och 12).

I syfte att skapa enhetliga regler om EG-märket har kommissionen lagt fram ett slutligt förslag till EG-märkesförordning. EG-rådet har ännu inte tagit slutlig ställning till förslaget men väntas fatta beslut före utgången av år 1992. De generella bestämmelserna avses bli tillämpade på såväl nya som redan gällande direktiv enligt den nya metoden.

I EES-propositionen (prop. 1991/92:170, bil. 11, s. 42 f och 50) anges att den väntade EG-märkesförordningen kan förutses komma att införlivas i EES-avtalet och att ett förslag till lag om EG-märket härfter kommer att föreläggas riksdagen. Vidare anges att i avvaktan härpå får varje direktivs bestämmelser om EG-märket införas för sig i samband med att direktivets övriga regler införlivas med svensk rätt.

Regeringen avser att senare denna dag genom proposition föreslå riksdagen att anta ett inom Näringsdepartementet upprättat förslag till lag om EG-märket. Denna lag föreslås gälla provisoriskt till dess att EG beslutat om generella bestämmelser om EG-märket.

Inom EG har också införts bestämmelser om krav på elektriska och elektroniska apparater och utrustning beträffande elektromagnetisk kompatibilitet. Detta har skett genom rådets direktiv av den 3 maj 1989 om *tillnärmning av medlemsstaternas lagar om elektromagnetisk kompatibilitet (89/366/EEG)*. Direktivet omfattas av EES-avtalet (Bilaga II, avsnitt XVII, p 6).

Bestämmelserna i direktivet är generellt tillämpliga på bl.a. teleterminalutrustningar. I såväl detta direktiv som i terminaldirektivet förutsätts att speciella krav avseende elektromagnetisk kompatibilitet kan ställas beträffande vissa produkter såsom teleterminalutrustning. Detta har kommit till uttryck i terminaldirektivet dels genom att ett av de väsentliga kraven i artikel 4 avser elektromagnetisk kompatibilitet såvitt kraven är specifika för terminalutrustning, dels genom att föreskrifterna i det nyss nämnda direktivet om elektromagnetisk kompatibilitet har upphävts genom terminaldirektivet (se artikel 9.4) i den mån de avser bl.a. metoder för granskning av överensstämmelse för teleterminalutrustning.

Regeringen avser att senare denna dag genom proposition föreslå riksdagen att anta ett inom Näringsdepartementet upprättat förslag till lag om elektromagnetisk kompatibilitet varigenom det nämnda direktivet avses införlivas med svensk rätt.

3 Allmän motivering

3.1 En lag om teleterminalutrustning införs

Mitt förslag: En lag om teleterminalutrustning införs. Härigenom möjliggörs att de regler som följer av EG:s terminaldirektiv så som de intagits i EES-avtalet införlivas med svensk rätt. Genom lagen införs ett system som möjliggör att enhetliga krav, främst tekniska, på teleterminalutrustningar kan upprätthållas i syfte att i det allmännas intresse kunna säkerställa en god funktion i ett svenskt och europeiskt telesystem med ökande antal innehavare av telenät och företag som erbjuder teletjänster och teleterminalutrustningar till allmänheten. Lagen har karaktär av en bemyndigandelag.

Lagen innehåller bestämmelser som gör det möjligt för en myndighet att utöva en effektiv tillsyn över efterlevnaden av lagen och av de föreskrifter som meddelas med stöd av denna.

Lagen ger regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer bemyndigande att föreskriva om skyldighet att betala avgift för tillsynsmyndighetens verksamhet enligt lagen.

Ett införande på marknaden och anslutning av teleterminalutrustning som inte uppfyller kraven skall kunna leda till straffpåföljd och förverkande.

svensk rätt överensstämmer i huvudsak med mitt. Vissa avvikelser från mitt förslag förekommer beträffande bestämmelserna om tillsyn och om skyldighet att betala avgift för tillsynsmyndighetens verksamhet.

Remissinstanserna: Det stora flertalet av de remissinstanser som har yttrat sig över förslaget i denna del ställer sig positiva till förslaget eller lämnar det utan erinran. En remissinstans, *Kommerskollegium*, har påpekat att det i förslaget begagnade uttrycket "saluföra" är mindre lämpligt för en gemensam EES-marknad och förordar ett homogent språkbruk för att åstadkomma en med övriga EG/EES-länder likartad rättstillämpning. Uttrycket "släppa ut på marknaden", innefattande alla förfaranden av kommersiell natur såsom försäljning, uthyrning och leasing, anges av kollegiet bättre motsvara det i terminaldirektivet begagnade uttrycket "placing on the market". Kollegiet har också uttalat att en motsvarighet till bestämmelsen om fri rörlighet och användning av terminalutrustning i artikel 5 i direktivet bör införas i lag och inte i regeringsförordning eller myndighetsföreskrifter.

Skälen för mitt förslag: EES-avtalet innebär att de regler som följer av terminaldirektivet med de anpassningar som framgår av EES-avtalet måste införlivas med svensk rätt. Endast ett fåtal av de regler som behövs för ett införlivande kräver lagform. Återstående regler som följer av direktivet kan med stöd av bemyndigande i lag enligt 8 kap. 7 § regeringsformen införlivas genom föreskrifter av lägre dignitet. Lagen bör därför ges formen av en bemyndigandelag. Jag vill redan här informera om att jag avser att föreslå regeringen att bemyndiga Telestyrelsen att meddela de myndighetsföreskrifter som behövs för ett införande av terminaldirektivet och att utöva den nödvändiga tillsynen enligt lagen.

Lagen omfattar teleterminalutrustning som är avsedd att anslutas eller, utan att så är förhållandet, ändå kan anslutas till ett allmänt tillgängligt telenät. Ett telenät är en anläggning för förmedling av telemeddelanden. Med att ett sådant telenät är allmänt tillgängligt torde avses att det i princip skall vara möjligt för allmänheten att utnyttja nätet genom en eller flera teleoperatörer. Det svenska uttrycket "allmänt tillgängligt" är avsett att motsvara det engelska uttrycket "public". Frågan om hur detta uttryck är närmare att förstå är emellertid fortfarande föremål för diskussion inom EG och EFTA. Den närmare avgränsningen får mot denna bakgrund överlämnas till rättstillämpningen. Under alla förhållande omfattas det nuvarande allmänna telenätet och befintliga mobiltelenät i vilka allmänt utbjuds teletjänster.

Med teleterminalutrustning avses bl.a. telefonapparater, telefaxutrustning, telefonsvarare, modem, televäxlar, trådlösa telefoner och mobiltelefoner.

I lagen bör föreskrivas att endast sådan teleterminalutrustning som uppfyller de krav som föreskrivs av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får anslutas till ett allmänt tillgängligt telenät. För att hindra att utrustning som inte uppfyller dessa s.k. väsentliga krav kommer ut på marknaden bör det dessutom föreskrivas att sådan utrustning inte får släppas ut på marknaden. I fråga om valet av uttryck i detta sammanhang och dess innebörd delar jag den uppfattning som *Kommerskollegium* framfört. Genom de angivna reglerna skapas förutsättningar att införliva artikel 3 i terminaldirektivet med svensk rätt. Dessutom öppnas möjlighet för regeringen eller

den myndighet regeringen bestämmer att meddela föreskrifter som gör att de materiella kraven på utrustningen, dvs. de i direktivets artikel 4 upptagna väsentliga kraven, blir förenliga med svensk rätt. De krav som avses är relaterade till teknisk utformning, tillverkning, märkning, kontroll, nätanslutning och användning i övrigt. Givetvis omfattas krav avseende elektromagnetisk kompatibilitet som är specifika för teleterminalutrustning av föreskriftsbemyndigandet.

Vad gäller terminaldirektivets bestämmelser om teleterminalutrustning som inte är avsedd att anslutas till ett allmänt tillgängligt telenät bör det i lagen föreskrivas förbud mot att på marknaden släppa ut sådan utrustning om inte av regeringen eller av myndighet föreskrivna krav på märkning eller annan information rörande utrustningen är uppfyllda. Avsikten med denna bestämmelse är att artikel 2 och bilaga 8 i direktivet skall bli införlivade med svensk rätt. Enligt artikel 2 skall en sådan utrustning som nu avses åtföljas av en särskild förklaring som innehåller uppgiften att utrustningen inte är avsedd att anslutas till ett allmänt tillgängligt telenät. Dessutom skall det finnas en bruksanvisning. Den som släpper ut en sådan utrustning på marknaden för första gången skall också vara skyldig att informera ett anmält organ i det land där detta sker.

Enligt artikel 5 i terminaldirektivet skall medlemsstaterna inte hindra att teleterminalutrustning, som stämmer överens med bestämmelserna i direktivet, släpps ut på marknaden och medges fri rörlighet och användning i landet. Denna bestämmelse bör lämpligen införas i svensk rätt genom förordning eller myndighetsföreskrifter där det görs klart att det inte finns utrymme för särbehandling av godkännade som görs i något annat land inom EES. Det finns enligt min mening inte tillräckliga skäl att, såsom Kommerskollegium anfört, särbehandla denna bestämmelse genom att föra in den i lagen.

Den granskning av överensstämmelse som förutsätts i terminaldirektivet skall utföras av anmälda organ. Med hänsyn till förslaget till lag om teknisk kontroll behövs inte en särskild ordning för utseende av anmälda organ inom teleområdet.

Teleterminalutrustning som uppfyller terminaldirektivets krav skall märkas med EG-märket följt av identifikationsmärket för det ansvariga anmälda organet samt en symbol som utmärker att utrustningen är avsedd för och lämplig att ansluta till allmänt tillgängligt telenät. Härutöver tillkommer obligatorisk märkning med typ-, parti- och/eller serienummer och namnet på den som är ansvarig för marknadsföringen av produkten. Bestämmelser om detta bör lämpligen meddelas genom förordning eller myndighetsföreskrifter.

En särskild fråga när det gäller utformningen av en svensk reglering som avser att införliva terminaldirektivet är i vilken utsträckning som den påbjudna ordningen i detta direktiv i praktiken kommer att bli tillämplig. Frågan har betydelse för förutsättningarna att kunna upprätthålla en god funktion i det svenska telesystemet. Som jag tidigare redovisat (avsnitt 2.2) förutsätts enligt direktivet att det utarbetas harmoniserade europastandarder och därefter antas gemensamma tekniska bestämmelser (Common Technical Regulations, CTR) för olika typer av teleterminalutrustningar. Utredningen

har uttalat att sådana standarder och CTR:s med största sannolikhet kommer att bli fastställda endast för vissa slag av utrustningar och att det är troligt att fullständig harmonisering av terminalkraven för befintliga analoga telenät inte kommer att uppnås. Enligt utredningen finns uppgifter som visar att denna marknad utgör 80 procent av den totala marknaden för teleterminalutrustning och att den kommer att förbli på denna nivå under flera år framöver. För svenska förhållanden innebär detta att en ordning likartad den nuvarande med registrering av utrustning hos Telestyrelsen måste fortsätta beträffande sådan utrustning. Med det av mig föreslagna föreskriftsbemyndigandet finns utrymme för detta. Det bör i detta sammanhang noteras att de nationella krav som kan ställas till följd av EES-avtalet (artiklarna 6 och 11–13) måste utgå från de väsentliga kraven i terminaldirektivets artikel 4. På längre sikt finns det anledning att överväga en anpassning av denna verksamhet till det system som följer av terminaldirektivet.

Sammanfattningsvis konstaterar jag att de lagbestämmelser som jag föreslår utgör tillräckligt underlag inte bara för ett införlivande av de detaljbestämmelser som följer av terminaldirektivet, utan även ger möjlighet för Sverige att behålla en ordning med registrering av sådan teleterminalutrustning, som inte direkt omfattas av terminaldirektivet och att anpassa de nationella kraven till ett system som liknar EG:s. Det är naturligtvis en fördel att ha ett enhetligt system för all teleterminalutrustning.

Terminaldirektivet förutsätter en effektiv marknadsövervakning (artiklarna 3 och 8). En sådan övervakning skall dock inte förväxlas med den verksamhet som skall utföras av anmälda organ. För att åstadkomma en effektiv marknadsövervakning krävs enligt 8 kap. 3 § regeringsformen föreskrifter i lag. Lagen bör ge regeringen rätt att utse en tillsynsmyndighet. Jag har redan nämnt att jag avser att föreslå regeringen att Telestyrelsen utses att utöva tillsynen. Tillsynsmyndigheten bör ges rätt till tillträde till områden och lokaler och andra utrymmen där teleterminalutrustningar tillverkas, förpackas, förvaras, saluförs eller hyrs ut, liksom att i behövlig utsträckning begära in upplysningar, ta del av handlingar och kontrollera teleterminalutrustning.

Tillsynsmyndigheten bör även ha rätt att meddela de förelägganden som behövs för att kunna genomföra de tillsynsåtgärder som jag nyss nämnt. Sådana förelägganden bör kunna förenas med vite. Vid behov bör tillsynsmyndigheten ha rätt att få verkställighet hos kronofogdemyndigheten av sina beslut avseende åtgärder för tillsynen.

Jag vill i detta sammanhang anmärka att regeringen i beslut den 24 september 1992 gav Styrelsen för teknisk ackreditering (SWEDAC) i uppdrag att utreda vissa övergripande frågor om marknadsövervakning avseende produkter.

För att ytterligare säkerställa att bestämmelserna kommer att följas bör det föreskrivas straff för den som på marknaden släpper ut teleterminalutrustning i strid med bestämmelserna. Även den som ansluter en terminal som inte uppfyller föreskrifterna bör kunna drabbas av straffpåföljd. Det bör dessutom vara möjligt att förverka teleterminalutrustning som varit föremål för brott eller dess värde. Möjligheten till förverkande har särskild betydelse för att i praktiken kunna upprätthålla förbudet mot att på marknaden

släppa ut teleterminalutrustningar som inte uppfyller de krav som föreskrivs med stöd av lagen.

Prop. 1992/93:72

Bestämmelserna om tillsyn och straff har givetvis också betydelse för allmänt tillgängliga telenäts funktion i den bemärkelsen att de avser att hindra anslutning av teleterminalutrustningar som inte uppfyller föreskrivna krav och därigenom på grund av sin beskaffenhet kan skada telenäten eller störa deras funktion.

Telestyrelsens uppgifter inom området för teleterminalutrustningar är i dag huvudsakligen finansierade genom avgifter. Myndigheten har enligt 6 § förordningen (1992:895) med instruktion för Telestyrelsen bemyndigande att ta ut ersättning bl.a. för registrering av utrustningar inom sitt verksamhetsområde. För den mest resurskrävande verksamheten – den föreskrivande, som anses komma samtliga teleanvändare tillgodo – tar Telestyrelsen ut en avgift av Televerket, som i sin tur belastar användarna genom sina abonnenttaxor (se till det anförda prop. 1988/89:93, bet. 1988/89:TU21, rskr. 1988/89:231 och prop. 1991/92:163, bet. 1991/92:TU20, rskr. 1991/92:312). Till dess en samlad telelagstiftning kan föreligga är jag inte beredd att föreslå någon genomgripande förändring i detta avgiftssystem. För utformningen av finansieringssystemet bör i lagen ges ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om avgifter för tillsynsmyndighetens verksamhet enligt lagen.

Detta ger bl.a. möjlighet att bibehålla en ordning motsvarande den nuvarande för såväl den föreskrivande verksamheten som beträffande registrering av teleterminalutrustning på vilken terminaldirektivet inte är direkt tillämpligt och för den tillkommande uppgiften att utöva tillsyn enligt lagen beträffande sådan utrustning.

Jag beräknar att lagens tillämpning inte kommer att föranleda några särskilda kostnader beträffande teleterminalutrustning enligt europeisk standard (CTR) under den närmaste tiden fram till dess en samlad telelagstiftning kan träda i kraft. För framtiden avser jag att i samband med kommande förslag till telelag lämna förslag till en samlad lösning för finansieringen av Telestyrelsens uppgifter, bl.a. marknadsövervakning och annan tillsyn.

Bakgrunden till att någon bestämd tidpunkt inte anges för lagens ikraftträdande är den osäkerhet som finns om EES-avtalet kommer att träda i kraft den 1 januari 1993.

3.2 Ändring i sjölagen

Mitt förslag: Bestämmelsen i 332 § andra stycket sjölagen (1891:35 s. 1) ändras så att de underrättelser om beslut som avses med bestämmelsen skall lämnas till Telestyrelsen och att beteckningen "radiotelegrafist" ersätts med beteckningen "radiooperatör".

Utredningens förslag överensstämmer i sak med mitt.

Remissinstansernas synpunkter på utredningens förslag i denna del innefattar inte några invändningar.

Skälen för mitt förslag: I 332 § sjölagen (1891:35 s. 1) föreskrivs bl.a. att domstolen skall underrätta Televerket om beslut varigenom en radiotelegrafist fråntas rätten att utöva befattningen. Dessa underrättelser hanterades fram till halvårsskiftet 1992 av Televerkets frekvensförvaltning. Från och med den 1 juli 1992 har Telestyrelsen tagit över frekvensförvaltningens uppgifter. Bestämmelsen bör ändras i enlighet härmed. Vidare bör, i enlighet med vad Telestyrelsen anfört under remissbehandlingen, ordet "radiotelegrafist" ersättas med ordet "radiooperatör" eftersom denna benämning innefattar alla som har certifikat och som i tjänsten skall handha radiostationer ombord på fartyg, dvs. såväl radiotelegrafister som radiotelefonister.

4 Upprättade lagförslag

I enlighet med vad jag nu anfört har inom Kommunikationsdepartementet upprättats förslag till

1. lag om teleterminalutrustning,
2. lag om ändring i sjölagen (1891:35 s. 1).

Förslaget under 2 har upprättats efter samråd med statsrådet Laurén.

5 Lagrådets hörande

Lagrådet arbetar för närvarande på fyra avdelningar, dvs. det högsta tillåtna antalet. Trots detta är Lagrådets program under hösten utomordentligt ansträngt. Förslaget till lag om teleterminalutrustning, som är av det slaget att Lagrådet bör höras över det enligt 8 kap. 18 § andra stycket regeringsformen, kan inte granskas i sådan tid att förslaget kan föreläggas riksdagen inom den tid som krävs för att det skall kunna behandlas där under hösten. Enligt regeringsformen kan Lagrådets granskning emellertid underlåtas om den skulle fördröja lagstiftningsfrågans behandling så att avsevärt *men* skulle uppkomma.

Avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet) förväntas träda i kraft den 1 januari 1993. Detta avtal innefattar för Sveriges del folkrättsliga förpliktelser som kräver att förslaget till lag om teleterminalutrustning kan träda i kraft vid samma tidpunkt som avtalet. Mot angiven bakgrund anser jag att en remiss till Lagrådet i denna lagstiftningsfråga bör kunna underlåtas.

Förslaget till lag om ändring i sjölagen (1891:35 s. 1), som är fristående i förhållande till det tidigare berörda lagförslaget och som innefattar en ändring av enkelt slag, bedömer jag vara av sådan beskaffenhet att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse.

6.1 Förslaget till lag om teleterminalutrustning

1 § Av den inledande paragrafen framgår lagens tillämpningsområde. Den gäller teleterminalutrustning som går att ansluta till allmänt tillgängliga telenät. I paragrafen anges också vad som avses med begreppet "allmänt tillgängligt telenät". Definitionen bygger på EG:s motsvarande begrepp i terminaldirektivet (91/263/EEG). Det avgörande för om ett telenät skall anses vara allmänt tillgängligt torde vara att det står öppet för användning av allmänheten. Den närmare avgränsningen får mot bakgrund av den diskussion som alltjämt förekommer inom EFTA och EG om begreppets innebörd överlämnas till rättstillämpningen. Under alla förhållande omfattas det nuvarande allmänna telenätet och befintliga mobiltelenät i vilka allmänt utbuds teletjänster. Även med teleterminalutrustning avses detsamma som anges i terminaldirektivet.

2–4 §§ Paragraferna medför att bestämmelserna i EES-avtalet i fråga om terminaldirektivet kan införlivas med svensk rätt genom förordning och myndighetsföreskrifter med stöd av de bemyndiganden som ges i dessa. Jag har tidigare redovisat bakgrunden till bestämmelserna samt det införlivande av vissa av reglerna som kommer att ske genom den föreslagna lagen om teknisk kontroll. Telestyrelsen, som jag anser bör ges bemyndigande att meddela föreskrifter, bör i denna verksamhet samråda med andra berörda myndigheter när det behövs.

Det i lagen använda uttrycket "släppas ut på marknaden" motsvarar vad som i terminaldirektivet benämns "placing on the market".

5 § Enligt paragrafens första stycke utövas tillsynen över efterlevnaden av lagen och av de föreskrifter som har meddelats med stöd av denna av den myndighet som regeringen bestämmer.

Enligt andra stycket ges myndigheten rätt till de åtgärder som behövs för att en effektiv tillsyn skall kunna utövas.

6 § För att kunna genomföra de nödvändiga åtgärder som behövs för tillsynen enligt 5 § andra stycket ges myndigheten i förevarande paragraf möjlighet att meddela förelägganden som kan förenas med vite.

7 § I denna paragraf föreskrivs att myndigheten har rätt att få verkställighet hos kronofogdemyndigheten av beslut som avser åtgärder för tillsynen enligt 5 § andra stycket.

8 § Enligt denna paragraf får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgift för tillsynsmyndighetens verksamhet enligt lagen. Detta innefattar föreskrivande verksamhet, tillsyn samt registrering som övergångsvis kan bli aktuell för sådan teleterminalutrustning för vilken det endast finns svenska nationella standarder och som därigenom inte omfattas av bestämmelserna om provning och kontroll i terminaldirektivet.

9–11 §§ Bestämmelserna i paragraferna avser att tillsammans med myndig-

hetstillsynen säkerställa efterlevnaden av bestämmelserna i lagens 2–4 §§. Inte bara den som släpper ut teleterminalutrustning på marknaden i strid med bestämmelserna utan även den som ansluter en terminal som inte uppfyller föreskrifterna bör kunna drabbas av straffpåföljd. Teleterminalutrustning som varit föremål för brott eller dess värde bör kunna förverkas.

12 § I paragrafen anges att beslut om förelägganden enligt 6 § kan överklagas hos länsrätt.

Ikraftträdande

Med hänsyn till den osäkerhet som finns om EES-avtalet kommer att träda i kraft den 1 januari 1993 bemyndigas regeringen att bestämma när lagen skall träda i kraft.

6.2 Förslaget till lag om ändring i sjölagen (1891:35 s. 1)

Ändringen i 332 § andra stycket sjölagen innebär att de underrättelser om beslut som avses med bestämmelsen skall lämnas till Telestyrelsen i stället för till Televerket. Ändringen innebär vidare att ordet "radiotelegrafist" har ersatts med ordet "radiooperatör". Denna benämning innefattar alla som har certifikat och som i tjänsten skall handha radiostationer ombord på fartyg, dvs. såväl radiotelegrafister som radiotelefonister.

7 Hemställan

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen att anta de inom Kommunikationsdepartementet upprättade förslagen till

1. lag om teleterminalutrustning,
2. lag om ändring i sjölagen (1891:35 s. 1).

8 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta de förslag som föredraganden lagt fram.

Bakgrund

De tekniska och ekonomiska förändringarna under senare år har betytt mycket för telekommunikationernas utveckling. Datortekniken med allt mindre och kraftfullare mikroelektroniska komponenter har härvid spelat en stor roll. Ett nytt viktigt överföringsmedium är fibertekniken. Den optiska fibern och den nya överföringstekniken möjliggör en kraftigt ökad överföringskapacitet. Härtill kommer satelliter och radiolänksystem som jämte de optiska fibrerna gjort det möjligt att snabbt och relativt billigt etablera nya konkurrerande nät. I takt med att informationsutbytet och internationaliseringen har ökat har telekommunikationerna blivit allt viktigare för ekonomiers tillväxt och för utvecklingen av industri och handel. Den snabba tekniska utvecklingen och den internationella liberaliseringen på telekommunikationsområdet kan förväntas medföra förändringar och en väsentligt ökad konkurrens på den svenska tele tjänstmarknaden. Antalet enskilda operatörer, såväl svenska som utländska, torde komma att öka. En annan viktig faktor är telekommunikationers betydelse socialt, kulturellt och regionalpolitiskt.

Förändringarna innebär en helt ny situation på telekommunikationsområdet. Nya regler krävs för att dels säkra de telepolitiska mål som staten ställer upp, dels utveckla den konkurrens på marknaden som den nya tekniken och andra förändringar möjliggjort.

Uppdraget

Mot bakgrund av det nya regelverk som sålunda krävs består mitt uppdrag i att utarbeta förslag till en telelag och de övriga författningsändringar som kan behövas. Jag skall också lägga fram förslag om att återstående delar av Televerkets myndighetsutövning skall flyttas över till någon annan myndighet. I det sammanhanget noteras att radioområdet redan har behandlats av Frekvensrättsutredningen i betänkandet (SOU 1991:107) Lag om radiokommunikation, m.m. Det skall också nämnas att Televerket avses ombildas till aktieföretag den 1 januari 1993 (prop. 1991/92:100 bil. 7).

Uppdraget består således av två huvuddelar. Jag behandlar myndighetsutövningen först och därefter förslaget till telelag samt sist övriga förslag.

Myndighetsutövning

En stor del av myndighetsutövningen har tidigare flyttats över till Statens telenämnd, som den 1 juli 1992 tillsammans med frekvensförvaltningen inom Televerket har ombildats till Telestyrelsen. Läget är alltså nu det att vi har Telestyrelsen som föreskrivande myndighet och Televerket som praktiskt utövande organ med funktioner såväl inom den civila sektorn som inom totalförsvaret. I framtiden får vi, såvitt man kan se, flera operatörer och flera telenät av olika slag. Det nya telebolag, som Televerket enligt planerna skall ombildas till, blir alltså en av dessa operatörer/nätinnehavare. I en sådan si-

tuation krävs det att en fristående myndighet får ansvaret för att telesystemet i dess helhet skall fungera, alltså funktionsansvaret. Här innefattas ansvar för standardisering, tillgänglighet till samhällets alarmeringstjänst och totalförsvarsaspekter. Detta gäller såväl den civila sidan som den militära. Jag föreslår att Telestyrelsen skall anförtros funktionsansvaret för telekommunikationssystemet i Sverige.

Bland övriga myndighetsfunktioner som nu föreslås flyttas över till Telestyrelsen kan nämnas Televerkets uppdrag att företräda Sverige i det internationella samarbetet på telekommunikationsområdet och att ingå internationella överenskommelser.

Beträffande forskningen på telekommunikationsområdet ansluter jag mig till Transportforskningsutredningens förslag (SOU 1992:55) att Televerkets nuvarande sektoransvar för forskning och utveckling skall tas över av och delas mellan Transportforskningsberedningen (övergripande kommunikationspolitiskt inriktad forskning) och Närings- och teknikutvecklingsverket (övergripande forskning med industripolitisk inriktning).

En viktig del av myndighetsansvaret gäller nummerplanerna. Jag kommer närmare in på denna fråga i samband med att jag behandlar Telanlagen, som även i övrigt medför nya uppgifter för Telestyrelsen.

Med det sagda skiljs regulatörs- och operatörsfunktionerna åt fullt ut. Detta ligger helt i linje med utvecklingen inom EG.

Telelagen

I direktiven sägs att en grundläggande utgångspunkt är att staten genom en telelag skall ges förutsättningar att styra och kontrollera verksamheten på telekommunikationsområdet så att gällande telepolitiska mål kan uppfyllas. Det sägs också att en telelag skall vara konkurrensneutral och bygga på lika-behandling.

Beträffande de telepolitiska målen gäller 1988 års beslut om inriktning av telepolitiken (prop. 1987/88:118, TU28, rskr. 402) och riksdagsbeslutet år 1991 med anledning av propositionen om näringspolitik för tillväxt (prop. 1990/91:87, TU28, rskr. 369). Mitt förslag till telelag bygger på de mål för och den inriktning av telepolitiken som statsmakterna sålunda har bestämt.

I fråga om konkurrensaspekten har jag noterat de uttalanden som nyligen har gjorts om önskvärdheten och behovet av en effektiv konkurrens (prop. 1991/92:100 bil. 7). I lagförslaget sägs att det vid tillämpningen av lagen skall eftersträvas att det skapas utrymme för och upprätthålls en effektiv konkurrens inom alla delar av telekommunikationsområdet såsom ett medel att uppnå de syften som lagen skall främja.

Lagförslaget är utformat med hänsyn tagen till EG:s rättsakter (direktiv m.m.) på telekommunikationsområdet. Vidare bör framhållas att det är så upplagt att den föreslagna lagen om radiokommunikation, m.m. skall gälla jämsides med telanlagen.

Tillståndsplikt m.m.

Den första komponenten i ett nytt regelsystem som nämns i direktiven är ett eventuellt krav på tillstånd för att få bedriva kommersiell televerksamhet.

Sverige är ett av de få länder som i dag inte har någon tillståndsplikt. Mot den bakgrunden krävs det starka skäl för att införa tillståndskrav. Man kan komma långt med föreskrifter i lag, regeringsförfordningar och myndighetsförfattningar för att garantera att de telepolitiska målen nås och konkurrens skapas och upprätthålls. Men man når inte ända fram den vägen. Det behövs individuellt utformade villkor i det enskilda fallet – villkor som är mer eller mindre skraddarsydda. För att få stadga i systemet bör sådana villkor knytas till ett tillstånd. Härigenom och genom en dialog mellan tillståndsmyndigheten (Telestyrelsen) och det enskilda företaget skapas bättre förutsättningar för ett obyråkratiskt förfarande än med en rad detaljföreskrifter i olika författningar. Även för att uppfylla EG:s direktiv på telekommunikationsområdet är det lämpligt med individuella bestämmelser som ges formen av villkor.

Under utredningsarbetets gång har ingående övervägts olika sätt att avgränsa tillståndsplikten. Min utgångspunkt har då varit att söka minimera regleringen. Den avgränsning av tillståndsplikten som görs (se nedan) skall ses just mot den bakgrunden. Endast ett begränsat antal operatörer kommer att behöva tillstånd. Att avgränsningen görs direkt i lag i stället för att lämnas över till myndigheten innebär också minsta möjliga byråkrati i förfarandet och leder därmed till att kostnaderna begränsas.

För vilka skall det krävas tillstånd?

1. *Den som inom allmänt tillgängligt telenät tillhandahåller telefonitjänster till fasta anslutningspunkter.* Med allmänt tillgängligt telenät avses telenät som står till förfogande för användning av allmänheten. Med telefoni menas den bastjänst som det enligt de telepolitiska målen åligger staten att tillhandahålla. Att reglera just denna tjänst är med gällande telepolitiska mål ofrånkomligt.

Utanför telefonitjänsten faller exempelvis olika tilläggstjänster med anknytning till dataverksamhet. Dessa blir alltså tillståndsfria enligt förslaget.

2. *Den som inom allmänt tillgängligt telenät tillhandahåller mobila teletjänster (alltså inte bara telefoni).* En anledning till denna bredare tillståndsplikt är att bristen på frekvensutrymme gör en kompletterande reglering nödvändig för att ge underlag för att utse dem som skall få tillstånd (se SOU 1991:107). En samordning av förfarandet enligt telelagen och enligt lagen om radiokommunikation, m.m. bör givetvis ske.
3. *Den som inom allmänt tillgängligt telenät hyr ut förbindelser.* Motivet till tillståndsplikt och – inte minst – därmed förenade villkor är den stora betydelse som denna verksamhetsgren har för konkurrens och effektiva telekommunikationer, ett förhållande som har strukits under kraftigt inom EG.

Såsom framgått skall tillståndsplikten begränsas till att gälla endast för tjänster och förbindelser som tillhandahålls inom allmänt tillgängligt telenät. En ytterligare begränsning föreslås. Den innebär att tillstånd skall krävas bara om verksamheten har sådan omfattning att den har betydelse för att skapa effektiva telekommunikationer och konkurrens. Det är alltså endast i sådana

fall som tillstånd skall behövas. Det skall bli möjligt att få förhandsbesked från tillståndsmyndigheten om tillståndsplikten.

Prop. 1992/93:72
Bilaga 1

Tillståndssystemet föreslås bli kompletterat med ett anmälningssystem. Anmälningsskyldighet skall kunna gälla för dem som inom allmänt tillgängligt telenät tillhandahåller teletjänster men som inte omfattas av tillståndsplikten. Även anmälningssystemet bör vara begränsat och användas bara i den mån det finns ett behov av att följa den verksamhet som bedrivs.

Vad skall krävas för att få tillstånd?

Ingen behovsprövning skall förekomma. Presumtionen skall vara för tillstånd. Endast om det finns särskild anledning att tro att en sökande inte kommer att kunna uppfylla tillståndsvillkoren skall han diskvalificeras. Beträffande mobila teletjänster måste det dessutom vara möjligt att begränsa antalet tillståndshavare för en viss tjänst på grund av bristen på frekvensutrymme.

Bedrivs verksamheten i strid med telelagen eller i strid med föreskrifter eller villkor som meddelats med stöd av lagen skall ett tillstånd återkallas. Även ett sådant beslut fattas av Telestyrelsen.

Tillståndsvillkor

Tillstånd kan förenas med de villkor som behövs för att de telepolitiska målen skall nås och för att främja och upprätthålla konkurrens. Villkoren skall fastställas av Telestyrelsen. I 12 § av förslaget till telelag ges exempel på vad villkor kan avse. I lagen sägs också att staten kan ingå avtal med en eller flera tillståndshavare i syfte att garantera att enskilda får tillgång till telefonitjänst. Härmed avses att vissa teletjänster, t.ex. för handikappades behov, kan upphandlas av staten.

Taxor

Abonnenttaxor för telefonitjänst och taxor för uthyrning av förbindelser, i båda fallen inom allmänt tillgängligt telenät, skall vara kostnadsorienterade. Detta är i linje med EG:s ONP-direktiv.

Vidare skall regeringen, med beaktande av telelagens syfte att var och en skall kunna utnyttja telefonitjänsten, kunna föreskriva att taxor för sådan tjänst till fast anslutningspunkt inte får överstiga en viss nivå. Detta är alltså en, som det brukar kallas, pristaksbestämmelse. Den formella karaktären på bestämmelsen hindrar givetvis inte att det kommer till stånd en sådan omvärdering av taxorna som allmänt anses nödvändig för att främja bl.a. en sund konkurrens.

Samtrafik m.m.

I direktiven sägs att det förutsättningslöst bör utredas hur samtrafikvillkoren (avseende trafik mellan olika operatörer) bör regleras författningsmässigt

och att det också bör övervägas om en eventuell skyldighet för operatörer att öppna sina nät för samtrafik bör regleras i lag eller i form av villkor för tillstånd. I lagförslaget sägs uttryckligen att en tillståndshavares verksamhet när det gäller telefonitjänst inom allmänt tillgängligt telenät skall bedrivas så att samtrafik med annan tillståndshavares verksamhet kan förekomma. Beträffande avgifterna för sådan samtrafik sägs vidare i lagförslaget, i överensstämmelse med ONP-reglernas inriktning, att de skall vara rättvisa och skäliga med hänsyn till kostnaderna för prestationerna. Skälig hänsyn får tas till kostnader för särskilda uppgifter som en operatör kan ha i enlighet med villkor i ett tillstånd. Jag återkommer till tvistlösning nedan under Tillsyn.

Utrustning som är avsedd att anslutas till telenät

EG:s direktiv om teleterminaler, dvs. telefoner, telefaxapparater, modem m.m., omfattas av EES-avtalet. Direktivet bör införlivas med svensk rätt bl.a. genom vissa bestämmelser i telagen. Det bör sålunda föreskrivas att endast sådan terminalutrustning som uppfyller krav beträffande teknisk utformning, märkning, kontroll m.m. får marknadsföras och anslutas till allmänt tillgängligt telenät.

Nummerplanering

I dag sköts nummerplaneringen av Televerket. I framtiden, med flera konkurrerande operatörer, krävs det samordning för denna viktiga uppgift. Det är naturligt att Telestyrelsen får det övergripande ansvaret för samordningen. Myndigheten skall fastställa de nummerplaner som behövs, men operatörerna får ta fram det nödvändiga underlaget. Vid behov skall myndigheten kunna medla mellan operatörer och ingripa på annat sätt – se under Tillsyn.

Finansieringsfrågor

Myndighetsverksamheten enligt telagen skall finansieras genom att tillståndshavarna och de som är anmälningsskyldiga betalar avgifter. Dessa skall bestämmas av regeringen eller efter regeringens bemyndigande av Telestyrelsen. De skall för tillståndshavarnas del uttaxeras efter bruttoomsättningen och innehålla en fast och en rörlig del. Beträffande dem som är anmälningsskyldiga förordas att avgiften hålls låg. Den skall i de fallen bestämmas utifrån sådana faktorer som nätets storlek, utbudets omfattning och den geografiska spridningen.

Beträffande finansiering av särskilda samhällsåtaganden konstateras att någon eller några tillståndshavare med dominerande ställning enligt tillståndsvillkoren kan bli skyldiga att tillhandahålla telefonitjänst på likartade villkor i hela landet. Viss kompensation för denna skyldighet kan lämnas genom att åliggandet beaktas när de ekonomiska villkoren för samtrafikavtal bestäms. Något särskilt system med ekonomiska bidrag från andra tillståndshavare förordas däremot inte för närvarande.

Handikappades behov av särskilda teletjänster och anpassade terminaler

förutsätts finansieras på samma sätt som i dag, dvs. genom medel ur statsbudgeten. Detsamma föreslås beträffande finansieringen av totalförsvarets behov av telekommunikationer.

Prop. 1992/93:72
Bilaga 1

Tillsyn

Tillsynsmyndigheten, dvs. Telestyrelsen, föreslås få olika befogenheter för att kunna utföra sitt arbete. Den skall bl.a. kunna meddela de förelägganden och förbud som behövs för efterlevnaden av telelagen och av de villkor och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen. Ett föreläggande får förenas med vite.

Ett viktigt område av tillsynen avser samtrafiken mellan olika tillståndshavare och verksamhet med uthyrning av förbindelser inom allmänt tillgängligt telenät. Det rör sig här om rättsförhållanden mellan två eller flera rättssubjekt. Samtrafikvillkoren får därför ses utifrån ett privaträttsligt betraktelsesätt. Operatörerna får alltså förhandla med varandra och försöka komma överens, t.ex. om ersättningen för samtrafik. I direktiven sägs att en lämplig ordning för tvistlösning skall övervägas. Här kan tänkas olika modeller, där Telestyrelsen medverkar i större eller mindre utsträckning. Enligt det förslag som läggs fram skall Telestyrelsen i första hand fungera som medlare. Om en part begär det kan styrelsen yttra sig om erbjudna tekniska, operationella och ekonomiska villkor för samtrafik eller för uthyrning av förbindelser. Telestyrelsen skall också kunna meddela förelägganden och förbud för att komma till rätta med en tredskande operatör. I sista hand kan det bli fråga om att återkalla ett tillstånd. Detta förfarande, som syftar till *snabba avgöranden*, stämmer väl överens med det synsätt som kommit till uttryck i EG-direktiven på området.

Även nummerplaneringen förutsätts bli föremål för tillsyn på i princip samma sätt som beskrivits för samtrafik.

Vissa internationella frågor

Det föreslås att frågor om erkännande av privat teleoperatör enligt 1982 års konvention om den internationella teleunionen (Recognized Private Operating Agency, RPOA) skall prövas av Telestyrelsen. Ett sådant erkännande kan i internationella sammanhang ha stor betydelse för den enskilde operatören. Det förutsätts att möjligheterna till samordning av detta förfarande med tillståndsförfarandet tas till vara.

Överklagande

Alla beslut av tillståndsmyndigheten i särskilda fall skall kunna överklagas till kammarrätten. Det gäller t.ex. beslut om tillstånd och om tillståndsvillkor, förhandsbesked, beslut om fastställande av nummerplan samt förelägganden och förbud.

I motiven till förslaget anges att utvecklingen inom förvaltningsprocessen nu visserligen går i den riktningen att beslut av en förvaltningsmyndighet skall överklagas till länsrätten. Det framhålls emellertid att det är synnerli-

gen angeläget att instanskedjan på detta område, som är under omdaning, görs så kort som möjligt för att snabbt få fram slutliga avgöranden.

Prop. 1992/93:72
Bilaga 1

Övriga frågor

Tystnadsplikt m.m.

I telelagen föreslås en bestämmelse om tystnadsplikt för den som i televerksamhet har fått del av uppgifter om bl.a. teleabonnemang, innehållet i ett telemeddelande eller andra uppgifter som angår ett särskilt telemeddelande. Tystnadsplikten skall kunna brytas endast i vissa specificerade fall.

Hemlig teleavlyssning m.m.

Rättegångsbalkens bestämmelser om hemlig teleavlyssning och hemlig teleövervakning anpassas till vad den nya situationen med privata operatörer kräver. Polisen föreslås få tillgång till teleanläggningar i samband med avlyssning och övervakning utan inskränkning till allmänt tillgängligt telenät. Dessutom föreslås ändringar i rättegångsbalkens regler om beslag. Dessa berör även postområdet.

Ledningsrätt

Ledningsrättslagen föreslås förtydligad. Förslaget innebär att det görs klart att det går att få ledningsrätt för sådana teleledningar, som tillgodoser ett visst krav på allmänintresse, oavsett om ledningarna innehas av ett allmänt eller ett enskilt rättssubjekt.

Ikraftträdande

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 1993. De som vid lagens ikraftträdande bedriver tillståndspliktig verksamhet skall ansöka om tillstånd enligt lagen senast den 31 mars 1993.

1 Förslag till Telelag

Härigenom föreskrivs följande.

Inledande bestämmelser

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om televerksamhet.

I lagen avses med

telemeddelande: ljud, text, bild, data eller information i övrigt som förmedlas med hjälp av radio eller genom ljus eller elektromagnetiska svängningar som utnyttjar särskilt anordnade ledare,

teletjänst: förmedling av telemeddelande för annan,

telefonitjänst: teletjänst bestående i överföring av tal,

televerksamhet: förmedling av telemeddelanden via telenät eller tillhandahållande av förbindelser för sådan verksamhet,

telenät: anläggning för förmedling av telemeddelanden,

allmänt tillgängligt telenät: telenät som står till förfogande för användning av allmänheten.

Med televerksamhet avses inte utsändning av radioprogram till allmänheten. Uttrycket radioprogram har därvid samma betydelse som i yttrandefrihetsgrundlagen (1991:1469).

2 § Bestämmelserna i lagen syftar till att enskilda och myndigheter skall få tillgång till effektiva telekommunikationer till lägsta möjliga samhällsekonomiska kostnad. Därvid skall var och en få möjlighet att från stadigvarande bostad eller fast verksamhetsställe utnyttja telefonitjänst inom allmänt tillgängligt telenät.

3 § Vid tillämpningen av lagen skall det eftersträvas att det skapas utrymme för och upprätthålls en effektiv konkurrens inom alla delar av telekommunikationsområdet såsom ett medel att uppnå de i 2 § angivna syftena.

4 § För sådan televerksamhet som innefattar användning av radiosändare gäller, utöver bestämmelserna i denna lag, vad som föreskrivs i lagen (1992:000) om radiokommunikation, m.m.

Tillståndsplikt, förhandsbesked m.m.

5 § Tillstånd enligt denna lag krävs för rätt att inom ett allmänt tillgängligt telenät tillhandahålla

1. telefonitjänst eller

2. mobil teletjänst, oberoende av om den består i telefonitjänst eller annan teletjänst.

Tillståndsplikten gäller endast verksamhet som i fråga om utbredningsområde, antalet användare eller i övrigt är av sådan omfattning att den har betydelse för att skapa effektiva telekommunikationer eller konkurrens enligt 2 och 3 §§.

Tillstånd krävs vidare för rätt att inom ett allmänt tillgängligt telenät tillhandahålla (hyra ut) förbindelser åt någon annan, om upplåtelsen görs av nätets ägare eller av annan, som disponerar kapacitet i nätet och hyr ut förbindelser i en omfattning som medför att verksamheten har sådan betydelse som avses i andra stycket.

Tillstånd får avse ett visst område eller hela riket.

6 § Frågor om tillstånd prövas av den myndighet som regeringen bestämmer (tillståndsmyndigheten).

Tillståndsmyndigheten skall på särskild ansökan meddela förhandsbesked om tillståndsplikten enligt 5 § för viss televerksamhet. Ett förhandsbesked som har vunnit laga kraft gäller för den tid och under de förutsättningar i övrigt som anges i beskedet.

7 § Tillståndsmyndigheten får medge undantag från tillståndsplikten enligt 5 §, om det finns särskilda skäl. I sådant fall får tillståndsplikten ersättas med en anmälningssplikt.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får föreskriva om anmälningssplikt för den som inom allmänt tillgängligt telenät tillhandahåller teletjänster som inte omfattas av tillståndsplikt enligt 5 §.

Anmälningssplikt får bestämmas eller föreskrivas endast i den utsträckning som det från allmän synpunkt behövs för att följa utvecklingen på telekommunikationsområdet.

8 § Tillstånd skall gälla tills vidare. Om det finns särskilda skäl får ett tillstånd bestämmas till att avse en viss tid.

9 § Ett tillstånd skall återkallas om verksamheten bedrivs i strid med denna lag eller i strid med föreskrifter eller villkor som har meddelats med stöd av lagen och avvikelsen inte kan anses vara av mindre betydelse. Återkallelse får dock ske först sedan tillståndshavaren har lämnats tillfälle att vidta rättelse.

Gäller avvikelsen endast en viss del av verksamheten får återkallelsen begränsas till denna del.

Tillståndsprövning

10 § Tillstånd enligt 5 § skall beviljas en sökande om det inte kan antas att han saknar förutsättningar att tillhandahålla den ifrågavarande teletjänsten eller förbindelserna med avseende på varaktighet, tillgänglighet och kvalitet. För tillstånd enligt 5 § första stycket 2 gäller dessutom bestämmelserna i 11 §.

11 § För tillhandahållande av mobil teletjänst inom ett allmänt tillgängligt telenät skall tillståndshavare utses efter ett förfarande med allmän inbjudan till ansökan. Detta gäller om det kan antas att det frekvensutrymme som kan avsättas för abonnentanslutningen inte är tillräckligt för att medge alla sökande utrymme.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som skall gälla för att utse tillståndshavare enligt första stycket.

12 § Tillstånd att driva i 5 § upptagen verksamhet får förenas med villkor. Dessa skall med beaktande av 3 § främja de i 2 § angivna målen. De skall fastställas av tillståndsmyndigheten. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om tillståndsvillkor.

Tillståndsvillkor kan avse bl.a. skyldighet för tillståndshavare

1. att på vissa villkor tillhandahålla telefonitjänst åt var och en som efterfrågar denna tjänst,

2. att på vissa villkor tillhandahålla (hyra ut) förbindelser åt den som efterfrågar sådana,

3. att bedriva verksamheten under de förutsättningar som följer av de internationella överenskommelser som Sverige har biträtt,

4. att i sin verksamhet ta hänsyn till handikappades behov av särskilda teletjänster,

5. att medverka till att telmeddelanden kan förmedlas till samhällets alarmerings- och räddningstjänst,

6. att beakta totalförsvarets behov av telekommunikationer under kriser och i krig, samt

7. att använda särskilda redovisningssystem för den tillståndspliktiga verksamheten och ställa redovisningen till förfogande för tillståndsmyndigheten eller den som anvisas av myndigheten.

Tillståndsvillkor skall gälla under en viss tid. Förändring av tillståndsvillkor under löpande villkorsperiod får ske endast efter medgivande av tillståndshavaren och efter hörande av annan tillståndshavare som omedelbart berörs av förändringen.

13 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får besluta att tillgång till teletjänster eller förbindelser skall tillförsäkras enskilda och myndigheter genom avtal mellan staten och en eller flera tillståndshavare.

Bestämmelser om offentlig upphandling i vissa fall finns i lagen (1992:000) om offentlig upphandling.

14 § Regeringen får då riket är i krig eller i krigsfara eller då det råder sådana utomordentliga förhållanden som är föranledda av krig eller av krigsfara vari riket har befunnit sig meddela de föreskrifter om televerksamhet som behövs med hänsyn till rikets försvar eller rikets säkerhet i övrigt.

Tillhandahållande av teletjänster m.m.

15 § Teletjänster och förbindelser skall tillhandahållas under förhållanden som medger att rimliga krav på teknisk säkerhet upprätthålls i driften inom allmänt tillgängligt telenät.

16 § Tillståndshavare enligt denna lag får, vid sidan av normala kommersiella villkor, inte ställa upp andra krav för anslutning till telenät än sådana som är nödvändiga för att möjliggöra samverkan mellan teletjänster eller som behövs för att förebygga att nätet eller dess användare skadas eller att nätets drift störs.

17 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får med-

delar närmare föreskrifter om tillhandahållande av teletjänster och förbindelser enligt 15 och 16 §§.

Prop. 1992/93:72
Bilaga 2

Taxor för teletjänster m.m.

18 § Tillståndshavares taxor för användning av telefonitjänst inom allmänt tillgängligt telenät och för tillhandahållande av förbindelser inom sådant nät skall grunda sig på tillståndshavarens kostnader. Taxorna skall hållas allmänt tillgängliga av tillståndshavarna.

19 § Regeringen får, med beaktande av 2 §, föreskriva att taxor för telefonitjänst till fast anslutningspunkt inte får överstiga en viss nivå, även om detta skulle innebära avsteg från bestämmelserna i 18 §.

Samtrafik

20 § Tillståndshavares verksamhet med tillhandahållande av telefonitjänst inom ett allmänt tillgängligt telenät skall bedrivas så att samtrafik kan förekomma med annan tillståndshavares motsvarande verksamhet.

Ersättningen mellan olika tillståndshavare för förmedling av andra tillståndshavares telefonitjänster inom ett allmänt tillgängligt telenät skall vara rättvis och skälig med hänsyn till kostnaderna för prestationerna. Skälig hänsyn får därvid tas till kostnader för särskilda uppgifter enligt upplåtarens villkor.

Nummerplanering

21 § Nummerplaner skall upprättas i syfte att, med beaktande av 3 §, skapa effektiva telekommunikationer.

Nummerplanerna fastställs av regeringen eller, efter regeringens bestämmande, tillståndsmyndigheten.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter för nummerplanerna och får ta initiativ till förändring av nummerplanerna eller delar av dem.

22 § Den som tillhandahåller teletjänster inom allmänt tillgängligt telenät är skyldig att följa fastställda nummerplaner.

Utrustning som är avsedd att anslutas till telenät

23 § Till allmänt tillgängligt telenät får endast sådan terminalutrustning anslutas som uppfyller de krav beträffande teknisk utformning, tillverkning, märkning, kontroll, nätanslutning och användning i övrigt som föreskrivs av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

24 § Terminalutrustning som är avsedd att anslutas till allmänt tillgängligt telenät får inte saluföras, om den inte uppfyller de krav som fastställts med stöd av 23 §.

25 § Terminalutrustning som går att ansluta till allmänt tillgängligt telenät men inte är avsedd för detta får saluföras endast om de krav på märkning

eller annan produktinformation som föreskrivs av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer är uppfyllda.

Prop. 1992/93:72
Bilaga 2

Avgift för myndighetsverksamheten

26 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får föreskriva om skyldighet för tillståndshavare eller den som är anmälningsskyldig enligt 7 § att betala avgift för att täcka kostnaderna för myndighets verksamhet enligt denna lag.

Den som är avgiftsskyldig enligt första stycket skall lämna de uppgifter som behövs för att fastställa avgiftens storlek.

Tystnadsplikt m.m.

27 § Ett telemeddelande får avlyssnas i televerksamhet endast i den utsträckning som det är nödvändigt för att driva verksamheten.

28 § Förbud att obehörigen föra vidare eller utnyttja det som han har fått veta gäller för den som i televerksamhet har fått del av

1. uppgifter om teleabonnemang,
2. innehållet i ett telemeddelande, eller
3. andra uppgifter som angår ett särskilt telemeddelande.

Ett sådant förbud gäller även vid beslag enligt förordnande med stöd av 27 kap. 9 § andra stycket rättegångsbalken samt vid verkställigheten av ett beslut enligt 27 kap. 18 eller 19 § rättegångsbalken i fråga om uppgifter om hemlig teleavlyssning eller hemlig teleövervakning eller det som har kommit fram genom sådana åtgärder.

29 § Tystnadsplikten enligt 28 § första stycket gäller inte i förhållande till den som har tagit del i utväxlingen av ett telemeddelande eller som annars har avsänt eller tagit emot ett sådant meddelande. Såvitt den avser punkt 1 eller 3 i samma bestämmelse gäller den inte heller i förhållande till innehavaren av ett abonnemang som använts för meddelandet.

Trots vad som sägs i 28 § första stycket 1 skall en uppgift om ett teleabonnemang lämnas till myndighet, om den myndighet som begär en sådan uppgift i ett särskilt fall anser att den behövs för delgivning enligt delgivningslagen (1970:428) och att det kan antas att den som söks för delgivning håller sig undan eller att det annars finns synnerliga skäl. Uppgiften skall också lämnas om den angår misstanke om brott för vilket fängelse är föreskrivet och åklagarmyndighet, polismyndighet eller någon annan myndighet som skall ingripa mot brottet begär uppgiften i ett särskilt fall och anser att brottet kan föranleda annan påföljd än böter och att uppgiften behövs för att utreda brottet.

En uppgift som avses i 28 § första stycket 3 skall på begäran i ett särskilt fall av myndighet som nyss nämnts lämnas till myndigheten, om denna anser att uppgiften angår misstanke om brott för vilket inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i två år och att uppgiften behövs för att utreda brottet.

30 § I det allmänna verksamhet tillämpas bestämmelserna i sekretesslagen (1980:100).

I fråga om annan personuppgift som ingår i personregister, i televerksamhet än som avses i 28 § gäller datalagen (1973:289).

Prop. 1992/93:72
Bilaga 2

31 § Den som i annat fall än som avses i 28 § har avlyssnat ett telemeddelande som inte är avsett för honom själv eller för allmänheten får inte obehörigen föra det vidare.

Vissa internationella frågor

32 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela de föreskrifter som behövs i fråga om erkännande av privat teleoperatör enligt 1982 års internationella telekonvention.

Tillsyn m.m.

33 § Tillsyn över efterlevnaden av denna lag samt föreskrifter och villkor som har meddelats med stöd av lagen skall utövas av tillståndsmyndigheten.

Tillståndshavare och den som är anmälningsskyldig enligt 7 § skall på tillståndsmyndighetens begäran lämna de upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen.

För tillsynen har tillståndsmyndigheten rätt till tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen, dock inte bostäder, där verksamhet som omfattas av denna lag bedrivs.

Polismyndigheten skall lämna det biträde som behövs för tillsynen.

34 § Tillståndsmyndigheten skall vid tillsynen ägna särskild uppmärksamhet åt att avtal om samtrafik och om upplåtelse av förbindelser träffas i enlighet med denna lag och meddelade tillståndsvillkor. Detsamma gäller i fråga om tillståndshavares medverkan vid nummerplanering. Om det görs gällande att någon tillståndshavare inte följer bestämmelserna i denna lag eller föreskrifter eller tillståndsvillkor som har meddelats med stöd av lagen skall tillståndsmyndigheten skyndsamt undersöka förhållandena. Myndigheten kan därvid, förutom att ta upp frågan om påföljd enligt denna lag, medla mellan parterna. Myndigheten kan också, om en part begär det, yttra sig över om erbjudna tekniska, operationella och ekonomiska villkor för samtrafik eller för uthyrning av förbindelser är godtagbara enligt denna lag.

35 § Tillståndsmyndigheten får meddela de förelägganden och förbud som behövs för efterlevnaden av denna lag eller av villkor eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen. Sådana förelägganden och förbud får förenas med vite.

Överklagande, straffbestämmelser m.m.

36 § Beslut av tillståndsmyndigheten i särskilda fall enligt denna lag får överklagas hos kammarrätten.

Föreskrifter om överklagande av myndighets beslut om föreskrifter med stöd av ett bemyndigande enligt denna lag meddelas av regeringen.

Beslut enligt denna lag som inte avser återkallelse av tillstånd skall gälla omedelbart, om inte annat har bestämts.

Tillståndsmyndigheten och domstol som prövar ett överklagande får bestämman att beslut om återkallelse av tillstånd skall gälla omedelbart, om det finns särskilda skäl för det.

Prop. 1992/93:72
Bilaga 2

37 § Till böter eller fängelse i högst sex månader döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1. utan tillstånd bedriver verksamhet som är tillståndspliktig enligt denna lag,

2. begär eller tar emot ersättning efter ett högre pris än som är medgivet i en föreskrift som avses i 19 §,

3. saluför terminalutrustning i strid med föreskrifterna i 24 eller 25 §,

4. inte följer en myndighets begäran att lämna uppgifter enligt 29 §.

Om ansvar för den som bryter mot i 28 § föreskriven tystnadsplikt finns bestämmelser i brottsbalken.

38 § Till böter döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1. till ett allmänt tillgängligt telenät ansluter terminalutrustning som inte uppfyller krav som avses i 23 §, eller

2. bryter mot i 31 § föreskriven tystnadsplikt.

Ringa fall enligt första stycket 2 skall inte föranleda ansvar.

39 § Terminalutrustning som har varit föremål för brott enligt 37 § 3 eller 38 § 1 skall förklaras förverkad, om det är påkallat för att förebygga brott eller om det i övrigt finns skäl för förverkande, och förverkande inte är uppenbart oskäligt. I stället för utrustningen får dess värde förklaras förverkat.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1993.

2. Ansökan om tillstånd av den som vid lagens ikraftträdande bedriver tillståndspliktig verksamhet skall ha kommit in till tillståndsmyndigheten senast den 31 mars 1993. Verksamheten får fortsätta efter det att lagen har trätt i kraft även om en ansökan om tillstånd inte har hunnit prövas.

3. Den som vid lagens ikraftträdande inom allmänt tillgängligt telenät tillhandahåller eller avser att tillhandahålla mobila teletjänster och enligt bestämmelserna i 2 § radiolagen (1966:755) har rätt att inneha och använda radiosändare skall för verksamheten anses ha tillstånd enligt 5 § telelagen. Tillståndshavaren skall anmäla sin verksamhet till tillståndsmyndigheten. Anmälan skall ha kommit in senast den 31 mars 1993. Tillståndsmyndigheten skall så snart som möjligt fastställa tillståndstid och tillståndsvillkor enligt telelagen. Trots att beslut i dessa frågor inte har meddelats får dock sådan verksamhet fortsätta efter det att lagen har trätt i kraft.

2 Förslag till Lag om ändring i sjölagen (1891:35 s. 1)

Prop. 1992/93:72
Bilaga 2

Härigenom föreskrivs att 332 § sjölagen (1891:35 s. 1) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

332 §¹

Har någon gjort sig skyldig till gärning som avses i 323, 324, 325, 325 a, 326, 327, 328 eller 329 § och därigenom visat sig olämplig att utöva sådan befattning på fartyg, för vilken särskilda behörighetsvillkor gäller, skall domstolen besluta att han för viss tid eller för alltid skall fråntas rätten att utöva befattningen. Beslutet får även avse andra befattningar än den i vilken gärningen begåtts.

Meddelas ett sådant beslut, skall domstolen samma dag underrätta sjöfartsverket. I fråga om radiotelegrafist skall även *televerket* underrättas.

Meddelas ett sådant beslut, skall domstolen samma dag underrätta sjöfartsverket. I fråga om radiotelegrafist skall även *Telestyrelsen* underrättas.

Vidtas åtgärd för att väcka åtal, får sjöfartsverket i uppenbara fall meddela beslut enligt första stycket för tiden intill dess lagakraftätagande dom föreligger eller domstolen, sedan åtal väckts, förordnar annorlunda. Finns det inte längre fog för beslutet, skall detta omedelbart hävas. Rätten att överklaga sjöfartsverkets beslut till regeringen är inte inskränkt till viss tid.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1993.

¹Senaste lydelse 1991:668

Efter remiss har yttranden över betänkandet avgetts av Hovrätten för Övre Norrland, Kammarrätten i Stockholm, Riksåklagaren, Rikspolisstyrelsen, Kommerskollegium, Överbefälhavaren, Televerket, Banverket, Transportforskningsberedningen, Telestyrelsen, Statskontoret, Riksrevisionsverket, Konsumentverket, Konkurrensverket, Närings- och teknikutvecklingsverket (NUTEK), Överstyrelsen för civil beredskap (ÖCB), Radiolagsutredningen (U 1985:05), Datastraffrättsutredningen (Ju 1989:04), STATTEL-delegationen (C 1991:03), Informationstekniska Standardiseringen (ITS), Svenska kommunförbundet, Internationella Handelskammarens Svenska Nationalkommitté, Leverantörsföreningen Kontor och Data (LKD), Sveriges Industriförbund, De Handikappades Riksförbund (DHR), Handikappförbundens Centralkommitté, Synskadades Riksförbund, SOS Alarmering AB, Comvik GSM AB, Nordic Tel AB och Tele2 AB.

Riksåklagaren har bifogat yttranden från Överåklagaren i Stockholm och Regionåklagarmyndigheten i Malmö. Telestyrelsen har bifogat yttranden från ordföranden Holger Gustafsson och ledamoten Ingalill Nyman i Telestyrelsens styrelse.

Yttranden har dessutom avgetts av Statsanställdas Förbund, Näringslivets Telekommitté (NTK), BT Worldwide (Sweden) AB, Neurologiskt Handikappades Riksförbund (NHR), Riksdagens ombudsmän (JO), Räddningsverket och Mobil Tele Leverantörerna.

Datalagsutredningen (Ju 1989:02) har avstått från att yttra sig.

RÅDETS DIREKTIV

av den 29 april 1991

**om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om teleterminalutrustning och
ömsesidigt erkännande av utrustningens överensstämmelse**

(91/263/EEG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS RÅD HAR ANTAGIT
DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen, särskilt artikel 100a i detta,

med beaktande av kommissionens förslag¹,

i samråd med Europaparlamentet²,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande³, och

med beaktande av följande:

Med direktiv 86/361/EEG⁴ inleddes första etappen av det ömsesidiga erkännandet av typgodkännande för teleterminalutrustning. I artikel 9 i det direktivet förutses en senare etapp med fullt ömsesidigt erkännande av typgodkännande för terminalutrustning.

Beslut 87/95/EEG⁵ anger vilka åtgärder som skall genomföras för att främja standardisering i Europa och för att utarbeta

och genomföra standarder inom områdena informationsteknologi och telekommunikation.

Kommissionen har givit ut en grönbok om utvecklingen av den gemensamma marknaden för telejänster och teleutrustning där det föreslås att införandet av det fullständiga, ömsesidiga erkännandet av typgodkännande skall påskyndas, som en viktig åtgärd för utvecklingen av en terminalmarknad med konkurrens inom hela gemenskapen.

Rådet anser i sin resolution av den 30 juni 1988 om utvecklingen av den gemensamma marknaden för telejänster och teleutrustning fram till 1992⁶, att ett viktigt telepolitiskt mål är det fullständiga, ömsesidiga erkännandet av typgodkännande för terminalutrustning på grundval av gemensamma europeiska överensstämmelsespecifikationer, som utarbetats så snabbt som möjligt.

Terminalutrustningssektorn är en viktig del av teleindustrin, vilken utgör en av de industriella grundvalarna i gemenskapens ekonomi.

Harmoniseringsvillkoren för att släppa ut teleterminalutrustning på marknaden kommer att skapa förutsättningar för en öppen och enhetlig marknad.

¹ EGT nr C 211, 17.8.1989, s. 12.

² EGT nr C 113, 7.5.1990, och
EGT nr C 19, 28.1.1991, s. 88.

³ EGT nr C 329, 30.12.1989, s. 1.

⁴ EGT nr L 217, 5.8.1986, s. 21.

⁵ EGT nr L 36, 7.2.1987, s. 31.

⁶ EGT nr C 257, 4.10.1988, s. 1.

SLUTSATS

Faktisk, likvärdig tillgång för europeiska tillverkare till marknader i andra länder bör företrädesvis uppnås genom multilaterala förhandlingar inom Allmänna tull- och handelsavtalet GATT, även om bilaterala samtal mellan gemenskapen och andra länder också kan bidra till denna process.

Rådets resolution av den 7 maj 1985 föreskriver ett nytt tillvägagångssätt vid teknisk harmonisering och standarder¹.

Direktivets räckvidd måste grundas på en allmän definition av termen "terminalutrustning", så att den medger teknisk utveckling av produkter.

Gemenskapsrätten föreskriver i sin nuvarande utformning - som ett undantag från en av de grundläggande gemenskapsreglerna, nämligen den om fri rörlighet för varor - att hinder för rörlighet inom gemenskapen till följd av olikheter i nationell lagstiftning om marknadsföring av varor måste accepteras när detta anses nödvändigt för att tillgodose oavvisliga krav. I detta fall skall därför harmoniseringen av lagstiftningen begränsas till de föreskrifter som är nödvändiga för att tillfredsställa väsentliga krav i fråga om terminalutrustning. Eftersom dessa krav är väsentliga, skall de ersätta relevanta nationella föreskrifter.

De väsentliga kraven måste uppfyllas för att skydda allmänintressen. Dessa krav måste tillämpas med urskillning för att ta hänsyn till den teknologiska nivån vid tidpunkten för tillverkningen samt ekonomiska villkor.

Rådets direktiv 73/23/EEG av den 19 februari 1973 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om elektrisk utrustning avsedd för användning inom vissa spänningsgränser² och rådets direktiv 83/189/EEG av den 28 mars 1983, senast ändrat genom direktiv 88/182/EEG³, som fastställer en metod för att tillhandahålla information inom områdena tekniska standarder och regler⁴, är tillämpliga på bland annat områdena telekommunikation och informationsteknologi.

Rådets direktiv 89/336/EEG av den 3 maj 1989 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om elektromag-

netisk kompatibilitet⁵ är bland annat tillämpligt på områdena telekommunikation och informationsteknologi. Det är emellertid lämpligt att upphäva föreskrifterna i direktiv 89/336/EEG i den mån de avser definitionen av teleterminalutrustning och de metoder för granskning av överensstämmelse som skall tillämpas för sådan utrustning.

Med hänsyn till de väsentliga kraven, och för att hjälpa tillverkare att styrka överensstämmelse med dessa krav, är det önskvärt att låta harmonisera standarder på europeisk nivå för att bevaka allmänintresset vid konstruktion och tillverkning av terminalutrustning och för att möjliggöra kontroll av överensstämmelse med dessa krav. Dessa standarder, vilka är harmoniserade på europeisk nivå, är utarbetade av privaträttsliga organ och måste bevara sin icke-bindande status. För detta ändamål är Europeiska organisationen för standardisering CEN, Europeiska organisationen för standardisering inom elområdet CENELEC och Europeiska institutet för telekommunikationsstandarder ETSI, de organ som är erkända såsom behöriga att anta harmoniserade standarder. Enligt detta direktiv menas med harmoniserad standard en teknisk specifikation (Europastandard eller harmoniseringsdokument) antagen av ett av dessa organ på grundval av en begäran från kommissionen i enlighet med föreskrifterna i direktiv 83/189/EEG, samt i enlighet med de ovan nämnda allmänna riktlinjerna.

Med hänsyn till de väsentliga kraven, relaterade till samverkan med allmänna telenät, och i de fall det är berättigat, genom sådana nät, är det i allmänhet inte möjligt att följa sådana krav, annat än genom att tillämpa unika tekniska lösningar. Sådana lösningar skall därför vara obligatoriska.

Förslagen till gemensamma tekniska föreskrifter är i allmänhet utformade på grundval av harmoniserade standarder samt, för att säkerställa en lämplig teknisk samordning på bred europeisk grund, på grundval av ytterligare konsultationer, i synnerhet med Kommittén för tillämpning av regler om telekommunikationer TRAC, som medlemmar av Europeiska post- och telesammanslutningen CEPT inrättat genom en samförståndsförklaring år 1991.

Det är viktigt att säkerställa att anmällda organ är av hög standard i hela gemenskapen och uppfyller minimikraven i fråga om kompetens och opartiskhet samt är ekonomiskt och i övrigt oberoende av kunderna.

Det är lämpligt att inrätta en kommitté som skall omfatta de parter vilka är direkt berörda av genomförandet av detta

¹ EGT nr C 136, 4.6.1985, s. 1.

² EGT nr L 77, 26.3.1973, s. 29.

³ EGT nr L 109, 26.4.1983, s. 8.

⁴ EGT nr L 81, 26.3.1988, s. 75.

⁵ EGT nr L 139, 23.5.1989, s. 19.

direktiv, särskilt de nationella organ som utsetts att bestyrka överensstämmelse, och som skall bistå kommissionen vid genomförandet av de uppgifter som den har anförträtt genom detta direktiv. Representanter för teleorganisationerna, användarna, konsumenterna, tillverkarna, tjänsteproducenterna och fackföreningarna skall ha rätt till samråd.

Medlemsstaternas ansvar för säkerhet, hälsa och övriga aspekter som omfattas av de väsentliga kraven inom deras territorium måste erkännas i en skyddsklausul om adekvata skyddsprocedurer på gemenskapsnivå.

Den som ett beslut enligt detta direktiv riktar sig till måste underrättas om skälen för beslutet och om de möjligheter som står till buds att få beslutet prövat.

Åtgärder måste vidtas i syfte att under en tidsperiod som går ut den 31 december 1992, stegvis förverkliga den inre marknaden. Den inre marknaden innebär ett område utan inre gränser i vilket den fria rörligheten för varor, personer, tjänster och kapital är garanterad.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL 1

Räckvidd, utsläppande på marknaden samt fri rörlighet

Artikel 1

1. Detta direktiv gäller terminalutrustning.
2. I detta direktiv används följande beteckningar med de betydelser som här anges:
 - *Allmänt tillgängligt telenät*: den allmänt tillgängliga infrastrukturen för telekommunikation, som medger överföring av signaler mellan definierade nätanslutningspunkter via tråd, via mikrovg, via optiska medier eller genom andra elektromagnetiska medier.
 - *Terminalutrustning*: utrustning avsedd att anslutas till det allmänt tillgängliga telenätet, dvs.
 - a) avsedd att anslutas direkt till ett allmänt tillgängligt telenäts anslutningspunkt, eller
 - b) avsedd att samverka med ett allmänt tillgängligt telenät som direkt eller indirekt är anslutet till ett allmänt tillgängligt telenäts anslutningspunkt,

för att sända, bearbeta eller ta emot information.

Anslutningen kan ske med tråd, radio, optiska eller andra elektromagnetiska system.

- *Teknisk specifikation*: en specifikation som ingår i ett dokument som anger de krav, som ställs på en produkt, t.ex. kvalitetsnivå, prestanda, säkerhet eller dimensioner, inklusive de krav som ställs på produkten vad beträffar terminologi, symboler, provning och provningsmetoder, förpackning, märkning och etikettering.
- *Standard*: en teknisk specifikation som godkänts av ett erkänt standardiseringsorgan för upprepad eller kontinuerlig användning, men utan tvingande krav på att den måste följas.

3. Det ändamål som utrustningen är avsedd för skall anges av tillverkaren eller leverantören. Emellertid skall sådan terminalutrustning, som avses i punkt 2 och som använder sig av ett kommunikationssystem vilket utnyttjar radiofrekvensspektrumet, förutsättas vara avsedd för anslutning till det allmänt tillgängliga nätet.

Artikel 2

1. Trots vad som föreskrivs i artikel 1 skall utrustning som kan anslutas till det allmänt tillgängliga telenätet, men som inte är avsedd för detta, åtföljas av en sådan förklaring från tillverkaren eller leverantören för vilken det finns en mall i bilaga 8, samt av en bruksanvisning. När sådan utrustning släpps ut på marknaden för första gången, skall en kopia av denna dokumentation översändas till det anmälda organet enligt artikel 10.1 i den medlemsstat där detta första utsläppande på marknaden sker. Dessutom skall sådan utrustning vara underkastad bestämmelserna i artikel 11.4.

2. Tillverkaren eller leverantören skall vara beredd att en gång, på begäran av något anmänt organ enligt artikel 10.1, motivera utrustningens användningsändamål på grundval av dess relevanta tekniska kännetecken, dess funktioner och den del av marknaden som den är avsedd för.

Artikel 3

1. Medlemsstaterna skall vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att terminalutrustning kan släppas ut på marknaden och tas i bruk, endast om den uppfyller de krav som fastställs i detta direktiv, när den är korrekt installerad och underhållen samt används för det avsedda ändamålet.

2. Medlemsstaterna skall också vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att den utrustning som avses i artikel 2 kan släppas ut på marknaden och tillåtas bli kvar på marknaden endast om den uppfyller de krav som fastställs i detta direktiv. Den får inte anslutas till det allmänt tillgängliga telenätet i den mening som avses i artikel 1.2.

3. Medlemsstaterna skall också vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att terminalutrustning eller utrustning som avses i artikel 2 kopplas bort från det allmänt tillgängliga telenätet om den inte används för det avsedda ändamålet. Medlemsstaterna får dessutom vidta alla lämpliga åtgärder enligt sin nationella lagstiftning för att hindra att sådan terminalutrustning ansluts till det allmänt tillgängliga telenätet som inte används i överensstämmelse med det avsedda ändamålet.

Artikel 4

Terminalutrustningen skall uppfylla följande väsentliga krav:

- a) Användarsäkerhet, i den utsträckning detta krav inte omfattas av direktiv 73/23/EEG.
- b) Säkerhet för personal vid företag som driver allmänt tillgängliga telenät, såvitt detta krav inte omfattas av direktiv 73/23/EEG.
- c) Krav på elektromagnetisk kompatibilitet, såvitt de är specifika för terminalutrustning.
- d) Skydd mot skada på allmänt tillgängligt telenät.
- e) Effektivt utnyttjande av radiofrekvensspektrumet, där så är lämpligt.
- f) Samverkan mellan terminalutrustning och allmänt tillgänglig nätutrustning i syfte att upprätta, ändra, debitera, innsätta och anordna reella eller virtuella anslutningar.
- g) Samverkan mellan terminalutrustningar via det allmänt tillgängliga telenätet, där så är motiverat.

De fall då terminalutrustningen stöder

- i) en reserverad tjänst enligt gemenskapsrätten,
- eller

- ii) en tjänst, om vilken rådet har beslutat att den skall vara tillgänglig i hela gemenskapen.

skall anses vara fall där det är motiverat med samverkan mellan terminalanslutningar via det allmänt tillgängliga telenätet, och kraven för denna samverkan skall fastställas med tillämpning av den procedur som föreskrivs i artikel 14.

Dessutom kan kommissionen, efter samråd med representanterna för de i artikel 13.3 angivna organen och efter att ha tagit vederbörlig hänsyn till resultatet av dessa överläggningar, föreslå att detta väsentliga krav erkänns såsom motiverat för andra terminalutrustningar enligt proceduren i artikel 14.

Artikel 5

Medlemsstaterna får inte hindra att terminalutrustning som överensstämmer med bestämmelserna i detta direktiv släpps ut på marknaden och blir föremål för fri rörlighet och användning inom deras territorium.

Artikel 6

1. Medlemsstaterna skall förutsätta att de väsentliga kraven i artikel 4 a och b är uppfyllda för terminalutrustning som överensstämmer med de nationella standarder som tillämpar de relevanta harmoniserade standarderna, vilka har offentliggjorts genom hänvisningar i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*. Medlemsstaterna skall offentliggöra hänvisningar till sådana nationella standarder.

2. Med tillämpning av förfarandet i artikel 14 skall kommissionen

- som ett första steg fastställa vilken typ av terminalutrustning som behöver omfattas av tekniska föreskrifter och om föreskrifternas tillämpningsområde, med sikte på att underrätta de berörda standardiseringsorganen om beslutet,
- som ett andra steg anta motsvarande harmoniserade standarder eller deklarerar av sådana standarder - när de berörda standardiseringsorganen har utarbetat dessa - så att de väsentliga krav fylls ut som anges i artikel 4 c-g och som skall omvandlas till gemensamma tekniska föreskrifter; dessa föreskrifter skall vara bindande och uppgifter om dem skall offentliggöras i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Artikel 7

Om en medlemsstat eller kommissionen anser att de harmoniserade standarder som avses i artikel 6 överskrider eller inte

helt motsvarar de väsentliga kraven enligt artikel 4, skall kommissionen eller den berörda medlemsstaten lägga fram ärendet för den kommitté som anges i artikel 13, i fortsättningen kallad kommittén, och ange skälen för detta. Kommittén skall så snart som möjligt avge ett yttrande.

Mot bakgrund av kommitténs yttrande och efter samråd med den permanenta kommitté som inrättats genom direktiv 83/189/EEG, skall kommissionen informera medlemsstaterna om huruvida det är nödvändigt att låta hänvisningar till standarderna i fråga och därmed sammanhängande tekniska föreskrifter utgå ur *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* samt vidta nödvändiga mått och steg för att rätta till kända brister i standarderna.

Artikel 8

1. Om en medlemsstat upptäcker att terminalutrustning som är märkt enligt bestämmelserna i kapitel III inte överensstämmer med relevanta väsentliga krav när den används på rätt sätt och för det ändamål som tillverkaren avsett, skall medlemsstaten vidta alla lämpliga åtgärder för att dra tillbaka sådana produkter från marknaden eller för att begränsa eller hindra att de släpps ut på marknaden.

Den berörda medlemsstaten skall omedelbart informera kommissionen om alla sådana åtgärder samt ange skälen för sitt beslut, framför allt i fall då bristen på överensstämmelse beror på

- a) felaktig tillämpning av de harmoniserade standarder eller de gemensamma tekniska föreskrifter som avses i artikel 6,
- b) brister i de harmoniserade standarder eller de gemensamma tekniska föreskrifter som avses i artikel 6.

2. Kommissionen skall så snart det är möjligt samråda med de berörda parterna. Om kommissionen efter sådant samråd finner att någon åtgärd enligt punkt 1 är berättigad, skall den omedelbart informera den medlemsstat som vidtog åtgärden samt de övriga medlemsstaterna. Om det beslut som avses i punkt 1, grundar sig på brister i de harmoniserade standarderna eller de gemensamma tekniska föreskrifterna, skall kommissionen efter samråd med de berörda parterna inom två månader lägga fram ärendet för kommittén, om den medlemsstat som vidtog åtgärden här för avsikt att låta denna bestå, samt inleda det förfarande som anges i artikel 7.

3. Om terminalutrustning som inte överensstämmer med relevanta väsentliga krav bär EG-märket, skall den berörda medlemsstaten vidta lämpliga åtgärder mot den som har

anbringat märket samt informera kommissionen och övriga medlemsstater om detta.

4. Kommissionen skall hålla medlemsstaterna underrättade om utvecklingen och resultatet av denna procedur.

KAPITEL II

Bedömning av överensstämmelse

Artikel 9

1. Tillverkaren eller den som representerar honom och som finns i gemenskapen kan välja om terminalutrustning skall bli föremål för EG-typkontroll enligt bilaga 1 eller för EG-försäkran om överensstämmelse enligt bilaga 4.

2. Vid EG-typkontroll enligt bilaga 1 skall en EG-försäkran om överensstämmelse med typ avges enligt förfarandet i bilaga 2 eller 3.

3. Protokoll och korrespondens som gäller förfarandet enligt denna artikel skall avfattas på ett officiellt språk i den medlemsstat där förfarandet genomförs eller på ett språk som kan godtas av det anmälda organet.

4. Artikel 10.4 i direktiv 89/336/EEG skall härmed upphöra att gälla.

Artikel 10

1. Medlemsstaterna skall till kommissionen anmäla de organ, och identifieringsmärkena för de organ, som är verksamma inom gemenskapen och som medlemsstaterna utsett att utföra certifiering, produktkontroller och därtill hörande övervakningsuppgifter inom ramen för det förfarande som anges i artikel 9. Medlemsstaterna skall tillämpa de i bilaga 5 angivna minimikriterierna då de utser dessa organ. Organ som uppfyller de kriterier som fastställts genom relevanta harmoniserade standarder, skall anses uppfylla kriterierna i bilaga 5.

2. Medlemsstaterna skall till kommissionen anmäla de laboratorier som finns i gemenskapen och som utsetts att utföra provningar inom ramen för de förfaranden som anges i artikel 9. Anmälda organ skall tillämpa de kriterier, som

fastställs i de tillämpliga delarna av de relevanta harmoniserade standarderna, när sådana laboratorier utses.

3. Kommissionen skall i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* offentliggöra en förteckning över anmälda organ och en förteckning över provningslaboratorier tillsammans med de uppgifter de utsetts att utföra, samt skall säkerställa att denna förteckning hålls aktuell.

4. En medlemsstat som utsett ett anmält organ eller ett provningslaboratorium enligt punkt 1 eller 2 skall återkalla uppdraget, om det anmälda organet eller provningslaboratoriet inte längre uppfyller relevanta kriterier för detta. Den skall omedelbart informera de andra medlemsstaterna och kommissionen om detta samt återkalla anmälan. Om en medlemsstat eller kommissionen anser att ett anmält organ eller provningslaboratorium, som utsetts av en medlemsstat, inte uppfyller de relevanta kriterierna, skall ärendet läggas fram för kommittén enligt artikel 13, vilken inom tre månader skall avge sitt yttrande. Mot bakgrund av kommitténs yttrande skall kommissionen informera den berörda medlemsstaten om alla ändringar som behövs för att det anmälda organet eller provningslaboratoriet skall kunna behålla sin erkända status.

5. För att det skall bli lättare att fastställa om terminalutrustning överensstämmer med tekniska föreskrifter och standarder, skall de anmälda organen godkänna dokumentation från relevanta organ i annat land, när överenskommelser mellan gemenskapen och det andra landet har träffats på grundval av ett ömsesidigt tillfredsställande samförstånd.

6. När ett anmält organ enligt artikel 10.1 utfärdar ett EG-typintyg enligt bilaga 1, följt av det tillämpliga dokumentet enligt bilaga 2 eller 3 eller av ett beslut om bedömning av kvalitetsgaranti enligt bilaga 4, skall det samtidigt utfärda ett administrativt godkännande för anslutning av den berörda terminalutrustningen till det allmänt tillgängliga telenätet.

KAPITEL III

EG-märke om överensstämmelse samt påskrifter

Artikel 11

1. Terminalutrustning som överensstämmer med detta direktiv märks med EG-märket bestående av symbolen "CE", följt av symbolen som identifierar det ansvariga anmälda organet, samt en symbol som anger att utrustningen är avsedd

och lämpad för anslutning till det allmänt tillgängliga telenätet. EG-märket och dessa två symboler visas i bilaga 6.

2. Anbringande av märken som sannolikt kan förväxlas med märkena för överensstämmelse i bilaga 6 skall förbjudas.

3. Terminalutrustning skall av tillverkaren identifieras genom typ-, tillverknings- och/eller serienummer samt namnet på den tillverkare och/eller leverantör som är ansvarig för att utrustningen släpps ut på marknaden.

4. Tillverkare eller leverantörer av utrustning som släpper ut utrustning enligt artikel 2 på marknaden skall anbringa den symbol, som anges i bilaga 7, efter EG-märket och på ett sådant sätt att den visuellt bildar en integrerad del av märkningen som helhet.

Artikel 12

Om det konstateras att den märkning, som avses i artikel 11.1, har anbringats på terminalutrustning som

- inte överensstämmer med en godkänd typ, eller
- överensstämmer med en godkänd typ som inte uppfyller de väsentliga krav som gäller för den,

eller om tillverkaren inte uppfyllt sina förpliktelser enligt den relevanta EG-försäkran om överensstämmelse,

skall det anmälda organet återkalla det EG-typintyg som avses i bilaga 1, det beslut om EG-godkännande av kvalitetssystemet som avses i bilaga 3 eller det beslut om EG-godkännande av kvalitetssystemet som avses i bilaga 4, oavsett vad som kan ha beslutats enligt artikel 8.

KAPITEL IV

KOMMITTÉN

Artikel 13

1. Kommissionen skall bistås av en rådgivande kommitté, bestående av företrädare för medlemsstaterna och med en företrädare för kommissionen som ordförande. Kommittén skall kallas Kommittén för godkännande av terminalutrustning ACTE.

2. Kommissionens företrädare skall för kommittén lägga fram ett förslag till åtgärder som skall vidtas. Kommittén skall yttra sig över förslaget inom den tid som ordföranden får

KAPITEL V

bestämma med hänsyn till hur brådskande ärendet är, om
nödvändigt genom röstning.

Yttrandet skall protokollföras. Dessutom har varje medlemsstat rätt att begära att dess mening antecknas i protokollet.

Kommissionen skall ta största möjliga hänsyn till kommitténs yttrande. Den skall informera kommittén om på vilket sätt dess yttrande har beaktats.

3. Kommissionen skall med jämna mellanrum samråda med företrädare för teleorganisationerna, konsumenterna, tillverkarna, tjänsteproducenterna och fackföreningarna och skall informera kommittén om resultatet av sådana överläggningar i avsikt att ta vederbörlig hänsyn till det.

Artikel 14

1. Trots bestämmelserna i artikel 13.1 och 13.2 skall följande förfarande tillämpas för ärenden som omfattas av artikel 4 g och 6.2.

2. Kommissionens representant skall till den kommitté som inrättats genom artikel 13 lämna ett förslag till åtgärder som skall vidtas enligt artikel 4 g och 6.2. Kommittén skall yttra sig över förslaget inom den tid som ordföranden kan bestämma med hänsyn till hur brådskande ärendet är. Yttrandet skall avgas med den majoritet som anges i artikel 148.2 i fördraget för fall då rådet skall fatta beslut efter förslag av kommissionen. De röster som medlemsstaternas företrädare avgir skall vägas enligt den artikeln. Ordföranden får inte rösta.

3. Kommissionen skall anta förslaget, om det har tillstyrkts av kommittén.

4. Om förslaget inte har tillstyrkts av kommittén eller om inget yttrande avgis, skall kommissionen utan dröjsmål lämna ett förslag till rådet om vilken åtgärd som skall vidtas. Rådet skall fatta sitt beslut med kvalificerad majoritet. Om rådet inte har fattat något beslut inom tre månader från det att ärendet hänsköts dit, skall kommissionen besluta att den föreslagna åtgärden skall vidtas.

Slutbestämmelser och övergångsbestämmelser

Artikel 15

Kommissionen skall vart annat år upprätta en rapport om genomförandet av detta direktiv, inklusive de framsteg som gjorts vid utarbetandet av relevanta harmoniserade standarder och deras omformande till tekniska föreskrifter, liksom om alla problem som uppstått under genomförandet. Rapporten skall också ange huvuddragen av kommitténs verksamhet samt bedöma vilka framsteg som gjorts i fråga om att uppnå en öppen och fri marknad för terminalutrustning på gemenskapsnivå i enlighet med de väsentliga kraven i artikel 4.

Artikel 16

1. Direktiv 86/361/EEG skall upphöra att gälla med verkan från och med den 6 november 1992. Hänvisningar till det upphävda direktivet skall gälla som hänvisningar till det här direktivet.

2. Utan hinder av punkt 1 och artikel 10.2 kan medlemsstaterna för en tid av 18 månader efter det att direktiv 86/361/EEG upphört att gälla, utan att tillämpa kriterierna i artikel 10.2, till provningslaboratorier utse sådana organ som anmälts enligt direktiv 86/361/EEG, under förutsättning att dessa laboratorier fortsätter att följa de kriterier som gällde vid anmälan.

3. Utan hinder av punkt 1 kan typgodkännande som beviljats av medlemsstaterna i enlighet med direktiv 86/361/EEG förbli giltiga enligt medlemsstaternas lagstiftning och de giltighetskriterier som gällde vid det ursprungliga godkännandet.

4. Utan hinder av punkt 1 skall åtgärder som beslutats enligt direktiv 86/361/EEG föreläggas kommittén enligt förfarandet i artikel 14 för att eventuellt göras om till gemensamma tekniska föreskrifter.

Artikel 17

1. Medlemsstaterna skall senast den 6 november 1992 vidta de åtgärder som är nödvändiga för att följa detta direktiv. De skall genast underrätta kommissionen om detta.

Medlemsstaternas beslut om dessa åtgärder skall innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när beslutet officiellt ges till känna. Medlemsstaterna skall fastställa hur detta närmare skall gå till.

Artikel 18

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Luxemburg den 29 april 1991.

2. Medlemsstaterna skall informera kommissionen om de centrala bestämmelserna i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

På rådets vägnar

R. GOEBBELS

Ordförande

BILAGA 1

EG-TYPKONTROLL

1. EG-typkontroll är den del av förfarandet varigenom ett anmält organ förvärrar sig om och intygar att ett provexemplar som är representativt för den planerade tillverkningen, uppfyller tillämpliga bestämmelser i det direktivet.
2. Ansökan om EG-typkontroll skall ges in av tillverkaren eller den som representerar honom i gemenskapen till ett anmält organ efter eget val.

Ansökan skall innehålla följande:

- Tillverkarens namn och adress, och om ansökan inlämnas av bemyndigad representant, även dennes namn och adress.
- Ett skriftligt intyg att denna ansökan inte inlämnats till något annat anmält organ.
- Den tekniska dokumentationen, såsom anges i punkt 3.

Den sökande skall ställa till det anmälda organets förfogande ett provexemplar, i fortsättningen kallat "typ"¹, som är representativt för den planerade tillverkningen. Det anmälda organet kan begära in fler provexemplar om så krävs för att genomföra provningsprogrammet.

3. Den tekniska dokumentationen skall göra det möjligt att bedöma hur produkten överensstämmer med direktivets väsentliga krav. Den skall omfatta produktens konstruktion, tillverkning och funktion i den mån det behövs för en sådan bedömning.

Dokumentationen skall, i den utsträckning det är av betydelse för bedömningen, t. ex. innehålla

- en allmän typbeskrivning som är tillräcklig för att identifiera produkten, företrädesvis genom tillhandahållande av fotografier,
- konstruktions- och tillverkningsritningar samt listor över komponenter, delmonteringar, kretsar osv.,
- beskrivningar och förklaringar, som krävs för att förstå dessa ritningar och listor och hur produkten fungerar,
- en förteckning över de standarder som anges i artikel 6, vilka helt eller delvis har följts, samt, till den del sådana standarder inte har följts, beskrivningar av de lösningar som har valts för att uppfylla direktivets väsentliga krav,
- resultat av gjorda undersökningar etc.,
- provningsrapporter,
- föreslagen användarinformation eller handbok.

4. Det anmälda organet skall
 - 4.1. granska den tekniska dokumentationen, förvissa sig om att typen är tillverkad i överensstämmelse med denna samt identifiera såväl de delar som är konstruerade enligt tillämpliga bestämmelser i av artikel 6.1 omfattade standarder, som de komponenter som är konstruerade utan tillämpning av sådana bestämmelser,
 - 4.2. utföra eller låta utföra vederbörliga undersökningar och nödvändiga provningar för att kontrollera om de lösningar som tillverkaren har valt uppfyller de väsentliga kraven i direktivets artikel 4 a och b,

¹ En typ kan omfatta flera versioner av produkten om olikheterna mellan versionerna inte påverkar säkerhetsnivån eller de andra krav som gäller produktens prestanda.

- 4.3. utföra eller låta utföra vederbörliga undersökningar och nödvändiga provningar för att kontrollera om typen uppfyller relevanta gemensamma tekniska föreskrifter som anges i artikel 6.2,
- 4.4. i samråd med den sökande bestämma var undersökningar och nödvändiga provningar skall utföras.
5. Om typen uppfyller direktivets bestämmelser, skall det anmälda organet utfärda ett EG-typintyg till den sökande. Intyget skall innehålla tillverkarens namn och adress, slutsatser av undersökningar, giltighetsvillkor samt de uppgifter som krävs för att identifiera den godkända typen.

En lista över de delar av den tekniska dokumentationen som är av betydelse skall bifogas intyget. Det anmälda organet skall bevara en kopia av denna lista.

6. Den sökande skall underrätta det anmälda organ som hos sig bevarar den tekniska dokumentationen för EG-typintyget om alla ändringar av den godkända produkten. Nytt godkännande krävs om ändringarna kan påverka överensstämmelsen med de väsentliga kraven eller de föreskrivna villkoren för användning av produkten. Det nya godkännandet utfärdas i form av ett tillägg till det ursprungliga EG-typintyget.
7. Varje anmält organ skall till de andra anmälda organen lämna information av betydelse om utfärdade eller återkallade EG-typintyg och tillägg till sådana.
8. De andra anmälda organen får begära kopior av EG-typintyg och/eller tillägg till dessa. Intygets bilagor skall stå till de andra anmälda organens förfogande.
9. Tillverkaren eller den som representerar honom skall tillsammans med den tekniska dokumentationen bevara kopior av EG-typintyg och tillägg till dessa under minst 10 år efter det att tillverkningen av produkten har upphört.

Om varken tillverkaren eller någon som representerar honom finns i gemenskapen, skall skyldigheten att hålla den tekniska dokumentationen tillgänglig vila på den som släpper ut produkten på gemenskapsmarknaden.

*BILAGA 2***ÖVERENSSTÄMMELSE MED TYP**

1. Överensstämmelse med typ är den del i förfarandet varigenom tillverkaren eller den som representerar honom i gemenskapen, säkerställer och försäkrar att berörda produkter överensstämmer med typen enligt beskrivningen i EG-typintyget, och att de uppfyller tillämpliga krav i direktivet. Tillverkaren skall anbringa de märken, som anges i artikel 11.1, på varje produkt samt upprätta en skriftlig försäkras om överensstämmelse med typ.
2. Tillverkaren skall vidta alla de åtgärder som behövs för att det i tillverkningsprocessen skall säkerställas att de tillverkade produkterna överensstämmer med typen enligt beskrivningen i EG-typintyget, och med tillämpliga krav i direktivet.
3. Tillverkaren eller den som representerar honom skall bevara en kopia av försäkras om överensstämmelse under minst 10 år efter det att tillverkningen av produkten har upphört.

Om varken tillverkaren eller någon som representerar honom finns i gemenskapen, skall skyldigheten att hålla försäkras om överensstämmelse tillgänglig vila på den som släpper ut produkten på gemenskapsmarknaden.
4. Ett anmält organ efter tillverkarens val, skall utföra eller låta utföra kontroll av produkter med slumpvis valda mellanrum. Bland färdiga produkter skall ett tillräckligt antal provenheter tas ut, vilket får göras på plats av det allmänna organet eller på dess vägnar. Man skall undersöka dessa provenheter och utföra provningar för kontroll av att produkten överensstämmer med tillämpliga krav i direktivet. Om en eller flera av de kontrollerade produkterna inte uppfyller dessa krav, skall det anmälda organet vidta lämpliga åtgärder.

BILAGA 3

KVALITETSSÄKRING AV PRODUKTION

1. Kvalitetssäkring av produktion är det förfarande genom vilket en tillverkare som uppfyller skyldigheterna i punkt 2 säkerställer och försäkrar att produkterna överensstämmer med typen, enligt beskrivning i EG-typintyget, och att de uppfyller tillämpliga krav i direktivet. Tillverkaren skall anbringa de märken som anges i artikel 11.1 på varje produkt, samt upprätta en skriftlig försäkran om överensstämmelse med typ.
2. Tillverkaren skall tillämpa ett godkänt kvalitetssystem för tillverkning, kontroll av färdiga produkter och provning enligt beskrivningen i punkt 3 och skall vara underkastad den i punkt 4 angivna övervakningen.

3. Kvalitetssystem

- 3.1. Tillverkaren skall hos ett anmält organ, som han själv har valt, ansöka om att få sitt kvalitetssystem för berörda produkter bedömt.

Ansökan skall innehålla:

- alla upplysningar av betydelse för den planerade produktkategorin,
- dokumentation av kvalitetssystemet,
- i förekommande fall, den tekniska dokumentationen för den godkända typen, och en kopia av EG-typintyget.

- 3.2. Kvalitetssystemet skall säkerställa att produkterna överensstämmer [med typen enligt beskrivningen i EG-typintyget och] med de tillämpliga kraven i direktivet.

Alla de faktorer, krav och bestämmelser som tillverkaren har tagit hänsyn till skall dokumenteras på ett systematiskt och överskådligt sätt i form av skriftliga riktlinjer, rutiner och anvisningar. Denna dokumentation av kvalitetssystemet skall möjliggöra en enhetlig tolkning av kvalitetssystemets program, planer, manualer och dokument.

Dokumentationen skall framför allt innehålla en fullgod beskrivning av

- uppsatta kvalitetsmål samt ledningens organisatoriska struktur, ansvar och befogenheter när det gäller produktkvalitet,
- de tekniker, processer och systematiska förfaranden som skall användas vid tillverkning, kvalitetskontroll och kvalitetssäkring,
- de undersökningar och provningar som skall utföras före, under och efter tillverkningsprocessen och hur ofta dessa skall utföras,
- kvalitetsdokumenten, såsom granskningsrapporter och provningsresultat, kalibreringsresultat, redogörelser för berörd personals kvalifikationer, etc.,
- hur övervakning sker av att åsyftad produktkvalitet uppnås och att kvalitetssystemet fungerar effektivt.

- 3.3. Det anmälda organet skall bedöma kvalitetssystemet för att avgöra om kraven i punkt 3.2. är uppfyllda. Överensstämmelse med dessa krav skall förutsättas för kvalitetssystem som följer tillämplig harmoniserad standard¹.

Bland bedömnarna skall minst en ha erfarenhet av bedömning inom berörd produktteknologi. I bedömningsförfarandet skall ingå besök i tillverkarens lokaler.

Organet skall meddela tillverkaren sitt beslut. Meddelandet skall innehålla slutsatserna från undersökningen samt motiverat beslut om bedömningen.

¹ Denna harmoniserade standard kommer att bli EN 29 002, kompletterad, om så krävs, med hänsyn till särskilda egenskaper hos de produkter som tillämpningen gäller.

- 3.4 Tillverkaren skall åta sig att fullgöra de skyldigheter som är förenade med det godkända kvalitetssystemet och att vidmakthålla det så att det förblir ändamålsenligt och effektivt.

Tillverkaren eller den som representerar honom skall underrätta det anmälda organ som har godkänt kvalitetssystemet om alla ändringar som planeras i systemet.

Det anmälda organet skall ta ställning till ändringsförslag samt avgöra om systemet med sådana ändringar fortfarande uppfyller kraven i punkt 3.2 eller om en ny bedömning är nödvändig.

Organet skall meddela tillverkaren sitt beslut. Meddelandet skall innehålla slutsatserna från undersökningen samt motiverat beslut om bedömningen.

4. Övervakning på ett anmält organs ansvar

- 4.1. Syftet med övervakningen är att försäkra sig om att tillverkaren på rätt sätt fullgör de skyldigheter som är förenade med det godkända kvalitetssystemet.

- 4.2. Tillverkaren skall för kontroll ge det anmälda organet tillträde till lokaler för tillverkning, kontroll, provning och lagring och skall vidare tillhandahålla all nödvändig information, särskilt i fråga om

- dokumentation över kvalitetssystemet,
- kvalitetsdokumenten, såsom granskningsrapporter och provningsresultat, kalibreringsresultat, redogörelser för berörd personals kvalifikationer, etc.

- 4.3. Det anmälda organet skall genomföra revisioner med lämpliga mellanrum för att försäkra sig om att tillverkaren vidmakthåller och tillämpar kvalitetssystemet. Tillverkaren skall erhålla revisionsberättelser.

- 4.4. Det anmälda organet kan dessutom besöka tillverkaren utan förvarning. I samband med sådana besök kan det anmälda organet, om så krävs, utföra eller låta utföra provningar för att kontrollera att kvalitetssystemet fungerar på riktigt sätt. Det anmälda organet skall ge tillverkaren en besöksrapport och, om en provning har utförts, en provningsrapport.

5. Tillverkaren skall under minst 10 år efter det att tillverkningen av en produkt har upphört kunna förete följande för de nationella myndigheterna:

- Sådan dokumentation som avses i punkt 3.1, andra strecksatsen.
- Ändringar som avses i punkt 3.4, andra stycket.
- Sådana beslut och rapporter från det anmälda organet som avses i punkt 3.4 sista stycket samt i punkterna 4.3 och 4.4.

6. Varje anmält organ som avses i artikel 10.1 skall se till att andra anmälda organ enligt den artikeln har tillgång till upplysningar av betydelse om utfärdade och återkallade godkännanden av kvalitetssystem.
-

BILAGA 4

FULLSTÄNDIG KVALITETSSÄKRING

1. Fullständig kvalitetssäkring är det förfarande genom vilket en tillverkare, som uppfyller skyldigheterna i punkt 2, säkerställer och försäkrar att produkterna överensstämmer med tillämpliga krav i direktivet. Tillverkaren skall anbringa de märken som anges i artikel 11.1 på varje produkt, samt upprätta en skriftlig försäkran om överensstämmelse.
2. Tillverkaren skall använda ett godkänt kvalitetssystem för konstruktion, tillverkning, kontroll av färdiga produkter och provning enligt beskrivningen i punkt 3 och skall vara underkastad den i punkt 4 beskrivna övervakningen.

3. **Kvalitetssystem**

- 3.1. Tillverkaren skall hos ett anmält organ ansöka om att få sitt kvalitetssystem bedömt.

Ansökan skall innehålla

- alla upplysningar av betydelse om de planerade produkterna,
- dokumentation av kvalitetssystemet.

- 3.2. Kvalitetssystemet skall säkerställa att produkterna överensstämmer med tillämpliga krav i direktivet.

Alla de faktorer, krav och bestämmelser som tillverkaren har tagit hänsyn till skall dokumenteras på ett systematiskt och överskådligt sätt i form av skriftliga riktlinjer, rutiner och anvisningar. Denna dokumentation av kvalitetssystemet skall säkerställa att riktlinjerna och rutinerna för kvalitet, såsom program, planer, manualer och dokument tolkas enhetligt.

Dokumentationen skall framför allt innehålla en fullgod beskrivning av

- uppsatta kvalitetsmål och ledningens organisatoriska struktur, ansvar och befogenheter när det gäller konstruktions- och produktkvalitet,
- tekniska specifikationer, inklusive harmoniserade standarder och tekniska bestämmelser liksom relevanta provningsspecifikationer som kommer att tillämpas och, i de fall standarder som anges i artikel 6.1 inte kommer att tillämpas till fullo, de åtgärder som kommer att vidtas för att säkerställa att de för produkterna väsentliga kraven i direktivet kommer att uppfyllas,
- de tekniker, processer och systematiska förfaranden för konstruktionskontroll och konstruktionsverifikation som kommer att användas vid konstruktionen av produkter inom den berörda produktkategorin,
- de motsvarande tekniker, processer och systematiska förfaranden för tillverkning, kvalitetskontroll och kvalitetssäkring som därvid kommer att användas,
- de undersökningar och provningar som skall utföras före, under och efter tillverkningen, hur ofta de skall utföras, samt resultaten av provningar som utförts före tillverkning där så är lämpligt,
- de sätt varigenom det säkerställs att resurserna för provning och undersökning motsvarar de tillämpliga kraven för att genomföra de provningar som är nödvändiga,
- kvalitetsdokumenten, såsom granskningsrapporter och provningsresultat, kalibreringsresultat, redogörelser för berörd personals kvalifikationer, etc.,
- hur övervakning ska ske av att åsyftad konstruktions- och produktkvalitet uppnås och av att kvalitetssystemet fungerar effektivt.

- 3.3. Det anmälda organet skall bedöma kvalitetssystemet för att avgöra om kraven i punkt 3.2. är uppfyllda. Överensstämmelse med dessa krav skall förutsättas för kvalitetssystem som följer tillämplig harmoniserad standard¹.

¹ Denna harmoniserade standard skall vara EN 29001, som om det är nödvändigt är kompletterad för att ta hänsyn till den specifika karaktären hos de produkter för vilka den tillämpas.

Det anmälda organet skall särskilt bedöma om kvalitetskontrollsystemet säkerställer produkternas överensstämmelse med kraven i direktivet mot bakgrund av den relevanta dokumentation, som tillhandahålls enligt punkt 3.1 och 3.2, inklusive, när det är relevant, provningsresultat som tillverkaren tillhandahåller.

Bland bedömnarna skall minst en ha erfarenhet av bedömning inom berörd produktteknologi. I bedömningsförfarandet skall det ingå besök i tillverkarens lokaler.

Organet skall meddela tillverkaren sitt beslut. Meddelandet skall innehålla slutsatserna från undersökningen och motiverat beslut om bedömningen.

- 3.4. Tillverkaren skall åta sig att fullgöra de skyldigheter som är förenade med det godkända kvalitetssystemet och att vidmakthålla det så att det förblir ändamålsenligt och effektivt.

Tillverkaren eller den som representerar honom skall underrätta det anmälda organ som har godkänt kvalitetssystemet om alla ändringar som planeras i systemet.

Det anmälda organet skall ta ställning till ändringsförslag samt avgöra om systemet med sådana ändringar fortfarande uppfyller kraven i punkt 3.2 eller om en ny bedömning är nödvändig.

Organet skall meddela tillverkaren sitt beslut. Meddelandet skall innehålla slutsatserna från undersökningen samt motiverat beslut om bedömningen.

4. EG-övervakning på ett anmält organs ansvar

- 4.1. Syftet med övervakningen är att säkerställa att tillverkaren på rätt sätt fullgör de skyldigheter som är förenade med det godkända kvalitetssystemet.
- 4.2. Tillverkaren skall för kontroll ge det anmälda organet tillträde till lokaler för konstruktion, tillverkning, kontroll, provning och lagring och skall vidare tillhandahålla all nödvändig information, särskilt i fråga om
- dokumentationen av kvalitetssystemet,
 - de dokument som förutsatts i kvalitetssystemets konstruktionsdel, såsom resultat från analyser, beräkningar, provningar etc.,
 - de dokument som förutsatts i kvalitetssystemets tillverkningsdel, såsom granskningsrapporter och provningsresultat, kalibreringsresultat, redogörelser för berörd personals kvalifikationer, etc.,
- 4.3. Det anmälda organet skall genomföra revisioner med lämpliga mellanrum för att försäkra sig om att tillverkaren vidmakthåller och tillämpar kvalitetssystemet. Tillverkaren skall erhålla revisionsberättelser.
- 4.4. Det anmälda organet kan dessutom besöka tillverkaren utan förvarning. I samband med sådana besök kan det anmälda organet, om så krävs, utföra eller låta utföra provningar för att kontrollera att kvalitetssystemet fungerar på riktigt sätt. Det anmälda organet skall ge tillverkaren en besöksrapport och, om provning har utförts, en provningsrapport.
5. Tillverkaren skall för en tid om minst 10 år efter det att tillverkningen av en produkt har upphört för de nationella myndigheterna kunna förete följande:
- Sådan dokumentation som avses i punkt 3.1, andra stycket, andra strecksatsen.
 - Ändringar som avses i punkt 3.4, andra stycket.
 - Sådana beslut och rapporter från det anmälda organet som avses i punkt 3.4 sista stycket samt i punkterna 4.3 och 4.4.
6. Varje anmält organ som avses i artikel 10.1 skall se till att andra anmälda organ enligt den artikeln har tillgång till upplysningar av betydelse om utfärdade och återkallade godkännanden av kvalitetssystem, inklusive uppgifter om vilka produkter det gäller.

BILAGA 5

MINIMIKRAV SOM SKALL UPPFYLLAS NÄR MEDLEMSSTATER UTSER ANMÄLDA ORGAN ENLIGT ARTIKEL 10.1

1. Det anmälda organet, dess chef och personal som skall utföra de uppgifter som anförts till det anmälda organet, får inte vara konstruktör, tillverkare, leverantör, installatör av terminalutrustning, nätoperatör eller tjänsteproducent, och inte heller representant för någon sådan part. De får varken delta direkt i konstruktion, tillverkning, marknadsföring eller underhåll av terminalutrustning eller representera parter engagerade i dessa aktiviteter. Detta utesluter inte att tekniska upplysningar kan utväxlas mellan tillverkaren och det anmälda organet.
2. Det anmälda organet och dess personal skall utföra de uppgifter, som anförts till det anmälda organet, med största möjliga fackmässiga integritet och tekniska kompetens, samt måste vara fria från all påtryckning och påverkan, särskilt av ekonomisk art, som kan inverka på deras beslut eller resultatet av kontrollen, speciellt från personer eller grupper av personer som har intressen i dessa resultat.
3. Det anmälda organet skall ha den personal och de hjälpmedel som behövs för att korrekt utföra administrativt och tekniskt arbete som sammanhänger med de uppgifter som det anförts till.
4. Personal som är ansvarig för kontroll måste ha
 - grundlig teknisk och yrkesmässig utbildning,
 - tillfredsställande kunskap om kraven för de provningar eller kontroller som utförs, samt tillräcklig erfarenhet av sådana provningar eller kontroller,
 - förmåga att upprätta de intyg, protokoll och rapporter som krävs för att styrka kontrolleras resultat.
5. Kontrollpersonalens opartiskhet måste garanteras. Personalens lön får inte vara beroende av antalet utförda provningar eller kontroller, inte heller av resultatet av sådana kontroller.
6. Det anmälda organet måste teckna en ansvarsförsäkring, såvida inte staten i enlighet med nationell lag övertar detta ansvar, eller medlemsstaten själv är direkt ansvarig.
7. Det anmälda organets personal är bunden av tystnadsplikt som omfattar allt vad den får veta när den utför sina uppgifter enligt detta direktiv eller enligt någon föreskrift i nationell lagstiftning som meddelats vid genomförandet av direktivet (utom gentemot de behöriga administrativa myndigheterna i den stat i vilken verksamheten bedrivs).

BILAGA 6

MÄRKNING FÖR TERMINALUTRUSTNING ENLIGT ARTIKEL 11.1

symbol

symbol

symbol

Det anmälda organets symbol.

BILAGA 7

MÄRKNING FÖR UTRUSTNING ENLIGT ARTIKEL 11.4

symbol

BILAGA 8

MALL FÖR FÖRKLARING ENLIGT ARTIKEL 2.1

Tillverkaren/leverantören¹
.
.
.
förklarar att²
.

inte är avsedd att anslutas till ett allmänt tillgängligt telenät.

Anslutning av sådan utrustning till ett allmänt tillgängligt telenät i gemenskapens medlemsstater strider mot den nationella lagstiftning som genomför direktiv 91/263/EEG om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om teleterminalutrustning och ömsesidigt erkännande av utrustningens överensstämmelse.

ORT, DATUM OCH NAMNTECKNING

¹ Namn och adress.
² Identifiering av utrustningen.

Innehållsförteckning

Prop. 1992/93:72

Proposition	1
Propositionens huvudsakliga innehåll	1
Propositionens lagförslag	2
1 Förslag till Lag om teleterminalutrustning.....	2
2 Förslag till Lag om ändring i sjölagen (1891:35 s. 1).....	4
Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 29 oktober 1992	5
1 Inledning	5
2 Bakgrund – teleterminalutrustning	6
2.1 Nuvarande ordning	6
2.2 EES-avtalet	7
3 Allmän motivering	10
3.1 En lag om teleterminalutrustning införs.....	10
3.2 Ändring i sjölagen	14
4 Upprättade lagförslag.....	15
5 Lagrådets hörande	15
6 Specialmotivering	16
6.1 Förslaget till lag om teleterminalutrustning.....	16
6.2 Förslaget till lag om ändring i sjölagen (1891:35 s. 1)...	17
7 Hemställan	17
8 Beslut	17
 Bilaga 1 Utredningens sammanfattning av betänkandet (SOU 1992:70) Telelag.....	 18
Bilaga 2 Utredningens lagförslag i aktuella delar	25
Bilaga 3 Förteckning över remissinstanser som avgett yttrande över betänkandet (SOU 1992:70) Telelag	 33
Bilaga 4 Rådets direktiv av den 29 april 1991 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om teleterminalutrustning och ömsesidigt erkännande av utrustningens överensstäm- melse (91/263/EEG) (EGT nr L 128, 23.5.1991, s. 1)....	 34